

1 Corintios

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto tī ixta'a'ka'ī'ni' Cristo

¹ Quit Pablo, ē quilacsacnī't Jesucristo ixapóstol na'icuan chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Dios. Ictzo'knumā'lh ē nā quintā'tinca'n Sóstenes nā xla' huī'lh huā'tzā'. ² Huā'mā' carta iccāmacā'ni'yāchān milīpō'ktuca'n tī a'ka'ī'ni'yā'tit ixtachihuīn Dios ē xalanī'n nac Corinto. Iccātzo'knuni'yān hui'xina'n tī cāsicua'lanātlahuanī'ta'n Cristo Jesús. Xla' cālacacnī'ta'n ē ixla' Dios huanī'ta'ntittza' ē ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī' xala' calhāhuālh nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n talaktaquilhpūta Dios ē ixlakaliyān tasqui'ni' cacāmaktāyalh chī hui'xina'n nā squi'ni'yā'tit. ³ Dios quinTāta'ca'n ē quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacālakalhu'mani'. Tzej calatapā'tit.

Pablo māstā'lh tapāxcatca'tzīn ixpālacata Cristo cāsicua'lanātlahuah

⁴ Pō'ktu quilhtamacuj icmaxquī' tapāxcatca'tzīn quinDios mimpālacataca'n. Dios cāmaxquī'nī'ta'n talakalhu'mān ē ū'tza' huā'mā' talakalhu'mān cāmaxquī'n ixpālacata tapa'ksīni'ya'tit Cristo Jesús. ⁵ Hui'xina'n tapa'ksīni'yā'tit Cristo, ē ū'tza' Dios lhūhua' cālīmāscatīyān. Chuntza' tzej kexpatā'tit ē chuntza' nacālīmāsu'yuni'yā'tit ā'makapitzīn. ⁶ Ixlīpō'ktu huā'mā' Dios cātlahuani'n ixpālacata cuenta tlhua'tit ē a'ka'ī'tit tū iccāmāsu'yuni'n tū ixla' Cristo. ⁷ Nā chuntza' hui'xina'n jā tū cāmakasputān chī Dios quincāsicua'lanātlahuayān

līhuan ka'lhī'pā'na'ntit quilhtamacuj tū napūmin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ⁸ Nā xla' nacāmaktāyayān hasta a'cxni' nasputa cā'quilhtamacuj ē chuntza' jā tū na'a'nan tū nacātalīmālacsu'yuyān a'cxni' nacāputzāna'nī Jesucristo. ⁹ Dios pō'ktu quilhtamacuj mākentaxtū tū mālacnū ē xla' cālacsacnī'ta'n ē chuntza' chā'tin nalītaxtuyā'tit Jesucristo, ī'Ska'ta' Dios, tī quiMāpa'ksīni'ca'n.

Tī ixta'a'ka'ī tatalacpitzilh

¹⁰ Tā'timīn, iccāsqui'ni'yān ixpālacata ixlītli'hui'qui Jesucristo ē iccāsqui'ni'yān talakalhu'mān milacxtimca'n nahua'nā'tit ē jā titalacpitziyā'tit. Caka'lhī'tit a'ktin mintalacapāstacni'ca'n milīpō'ktuca'n ē a'ktin mintapuhuātca'n. ¹¹ Tachilh huā'tzā' tī xalanī'n na ixchic Cloé. Xlaca'n quintamāca'tzīnīlh hui'xina'n lāquilhni'yā'tit. ¹² Ū'tza' huanicu'tun hui'xina'n jā lacxtim hua'nā'tit. Makapitzīn tahuana: “Quit icstālani' Pablo.” Ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Apolos.” Ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Pedro.” Ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Cristo.” ¹³ ¿Ē tapāpitzinī't Cristo? ¿Ē quit icnīlh nac cruz mimpālacataca'n? ¿Ē quit iccāmā'kpaxīn naquilālīstālani'yāuj? ¹⁴ Icmāxquī' tapāxcatca'tzīn Dios jā iccāmā'kpaxīlh nūn chā'tin tī hui'xina'n, xmān Crispo ē Gayo. ¹⁵ Chuntza' jā tī chā'tin tzē nahuan quit iccāmā'kpaxīlh naquintastālani'lh. ¹⁶ Nā iccāmā'kpaxīlh xalanī'n na ixchic Estéfanos. Jā icca'tzī palh icmā'kpaxīnī't ā'chā'tin. ¹⁷ Cristo jā quimacaminī't na'icmā'kpaxīni'n. Quimacamilh na'iclīmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Jā iclīmāsu'yu

xalaka'tla' tachihuīn. Palh chuntza' xa'ictlahualh, xa'iclakmaka'lh Cristo tī pātīni'lh nac cruz.

Cristo lītasu'yu ixlītlī'hui'qui Dios

18 Tī ta'a'mā'nalh nac pūpātīn ixpālacata jā ta'a'ka'ī'ni' Dios, xlacā'n tapuhuan jā ixlacasqui'nca namāsu'yucan Cristo nīlh nac cruz. Quina'n tī Cristo quincāmakapūtaxtūnī'ta'ntza' puhuanāuj tū māsu'yucan chī līnīlh Cristo nac cruz, ū'tza' ixlītlī'hui'qui Dios. 19 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmālakspūtū ixlīpō'ktu tū taca'tzī xalaka'tla' chī'xcuhuī'n.

Ū'tza' jā tū ixtapalh.

Na'iccāmāpānūni' pō'ktu ixlīskalalhca'n tī ā'chulā' taca'tzī.

20 Chuhua'j ¿chī natalītaxtu tī lakskalalhna' ē mākelhtahua'kē'ni'nī'n? ¿Chī natalīla tī tzē talīchihuīna'n catūhuālh? ¿Ē jā tamāxana'n na ixlacatīn Dios? Dios ā'chulā' ca'tzī. Chuntza' ixtalacapāstacni'ca'n xalanī'n na cā'quilhtamacuj hua'chi tachuyā na ixlacatīn Dios. 21 Masqui skalalh tachi'xcuhuī't, jāla chuntza' talīlakapasa Dios. Xla' jā makxteka chuntza' nalīlakapascan. Xla' līhui'līlh cāmakapūtaxtū ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī'ni' ixtachihuīn tū icmāsu'yumā'nauj masqui ā'makapitzīn tahuan tachuyā.

22 Israelitas talacasqui'n catatlahualh a'ktin tū lī'a'cnīcan ū'tunu'n tī tamāsu'yu ixtachihuīn Dios. Tī jā israelitas taputza tī ā'chulā' taca'tzī. Palh jā chuntza', jā ta'a'ka'ī'ni'cu'tun ixtachihuīn Dios.

23 Quina'n icmāsu'yuyāuj chī Cristo nīlh nac cruz. Ū'tza' cālīmāmakchuyīlh israelitas ixpālacata jā takexmatcu'tun. Xlaca'n tī jā israelitas tapuhuan

tachuyā. ²⁴ Tī Dios cālacsacli ē xlaca'n ta'a'ka'ī', masqui israelitas ē masqui jā israelitas, taca'tzī Cristo ka'lhī ixlītlī'hui'qui Dios ē ixtalacapāstacni' Dios. ²⁵ Ixtalacapāstacni'ca'n chi'xcuhui'n jāla catitamālakchā'nīlh ixtalacapāstacni' Dios. Chi'xcuhui'n tapuhuan Dios hua'chi jā ixka'lhī ixlītlī'hui'qui chī Cristo nīlh nac cruz. Dios ā'chulā' māpa'ksīni'n ē jā chi'xcuhui'n. ²⁶ Cuenta catlahua'tit māni' hui'xina'n, tā'timīn. Na milacpu'na'i'tātca'n hui'xina'n tī Dios cālacsacni' jā lhūhua' tī xalaxskalalhna' ixtahuanī't a'cxni' ta'a'ka'ī'lh. Jā lhūhua' ixtahui'lanalh tī māpa'ksīni'nī'n ixtahuanī't a'cxni' ta'a'ka'ī'lh ē jā lhūhua' ixtahui'lanalh tī laka'tla'n chi'xcuhui'n ixtahuanī't. ²⁷ Dios cālacsacli tī xla' cālacasqui'n masqui puhuancan jā taca'tzī. Cālacsacli nacālīmāmāxani' tī ā'chulā' taca'tzī. Dios cālacsacli tī puhuancan jā lactli'hui'qui nacālīmāmāxani' tī xalactli'hui'quin. ²⁸ Dios cālacsacli tī cāpuhuanican xlaca'n jā laka'tla'n chi'xcuhui'n ē tī cālakmaka'ncanī't hua'chi jā tū ixtapalhca'n ē chuntza' tzē natalīmālakspūtū tū cāpuhuanican ixlacasqui'nca. ²⁹ Nā chuntza' jā tī chā'tin tzē ka'tla' nalīmakca'tzī na ixlacatīn Dios. ³⁰ Hui'xina'n tapa'ksīni'yā'tit Cristo Jesús xmān ixlītlī'hui'qui Dios. Ū'tza' quincālīmāsu'yuni'n ixtalacasqui'nīn. Dios quincālaktzī'nān lactze quina'n. Dios quincāmāpānūni'n quincuentaca'n ē ū'tza' quincālīmākapūtaxtuyān. ³¹ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

Tī ka'tla' makca'tzī, ka'tla' calīmakca'tzīlh tū quincātlahuani'nī'ta'n Māpa'ksīni'.

2

Māsu'yuca chī līxtokohua'ca'ca Cristo

¹ Chuntza' a'cxni' pūla icchā'lh ē iccāta'chihuīna'n, jā iccāmāsu'yuni'n hua'chi chā'tin xaka'tla' a'kchihuīna'. Jā ka'tla' quintachihuīn ē nūn lhūhua' quintalacapāstacni', a'cxni' xa'iccāmāsu'yuni'yān tū ixlicāna' ixla' Dios ē tū jā ixtasu'yu hasta chuhua'j. ² Quit iclīhui'līlh jā tū quimaca'tzi, xmān Jesucristo tī maknīca nac cruz. ³ Quit hua'chi jā tli'hui'qui xa'icuanī't a'cxni' xa'iccātā'hui'lān ē xa'icjicua'n ē xa'icxipi. ⁴ Quintachihuīn ē chī xa'iccāmāasca'tiyān jā chī ixla' xaka'tla' a'kchihuīna' tī ā'chulā' ca'tzī. Palh chuntza'cahuālh xa'iccāmāasca'tīn, jā ixtitasu'yulh chī ī'scujmā'lh Espíritu Santo ē ixlītlī'hui'qui Dios. Espíritu Santo quimāsu'yuni'lh tachihuīn ē iclīchihuīna'nli ixlītlī'hui'qui. ⁵ Chuntza' jā nalī'a'ka'iyā'tit ixtalacapāstacni'ca'n chī'xcuhuī'n. Xmān nalī'a'ka'iyā'tit ixlītlī'hui'qui Dios.

Dios cālīmāsu'yuni' tachi'xcuhuī't Espíritu Santo

⁶ Na ixlacpu'na'itātca'n tī tzej takexmata ixtachihuīn Dios, tasu'yu chī icca'tzī. Quintalacapāstacni' jā chuntza' chī ixlaca'n xanapuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n natalaksputa. ⁷ Iclīchihuīna'nāuj ixtalacapāstacni' Dios tū jāna'j ixca'tzīcan. Talacapāstacni' ū'tza' huā'mā': A'cxni' jāna'j tū ixa'nan cā'quilhtamacuj, xmān ixtalacapāstacni' Dios ixuanī't naka'lhīyāuj quilatamatca'n tū jā catilaksputli. ⁸ Jā tī chā'tin māpa'ksīnī'n xala' nac cā'quilhtamacuj takexmatnī't huā'mā' tū jāna'j ixca'tzīcan. Palh ixtakexmatlicahuālh, jā maktin

ixtaxtokohua'ca'lh Māpa'ksīni' tī ā'chulā' xaka'tla'.

⁹ Chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios:

Jā tī chā'tin laktzī'nī't

ē jā tī chā'tin kexmatnī't

ē jā tī chā'tin puhuanī't tū Dios cāxui'linī't
ixpālacataca'n tī tapāxquī'.

¹⁰ Dios ixlīcāna' quincālīmāsu'yuni'n Espiritu Santo
ē jā tū mātze'kni'canī't Espiritu. Xla' ca'tzī hasta
ixtalacapāstacni' Dios ē chī līhuī'lh Dios.

¹¹ ¿Tīchu ca'tzī tū lacpuhuan chā'tin chi'xcu'?
Xmān ixlīmān ca'tzī. Chuntza' jā tī chā'tin tzē ca'tzī
ixtalacapāstacni' Dios; xmān ixEspiritu Dios cā'tzī.

¹² Dios quincāmaxquī'nī'ta'n Espiritu tī ixla' Dios ē
jā ixlaca'n chi'xcu'huī'n. Chuntza' tzē nakexmatāuj
chī Dios quincālakalhu'manān ē quincāmaxquī'yān
talacapāstacni'.

¹³ Jā icmāsu'yuyāuj chuntza'
chī tamāsu'yu tachi'xcu'huī't masqui taca'tzī
catūhuāl. Quina'n iccāmāsu'yuni'yāuj tū
quincāmāsu'yuni'yān Espiritu. Chuntza'
iccāmāsu'yuni'yāuj xlaca'n tī taka'lhī Espiritu Santo
ē xlaca'n takexmata tū ixla' Dios.

¹⁴ Chā'tin chi'xcu' tī jā ka'lhī xasāsti' ixlatamat
xmān lacapāstaca tū xala' nac cā'quilhtamacuj. Jāla
maktīni'n tū māsuy Espiritu Santo. Lacpuhuan
hua'chi tachuyā. Jāla kexmata ixpālacata xmān
Espiritu Santo likexmatcan.

¹⁵ Espiritu Santo
cātanūni'nī'ttza' chi'xcu'huī'n tī ixla' Dios ē
chuntza' talikexmata tū ā'chulā' ixlacasquī'nca.
Chi'xcu' tī jā ka'lhī xasāsti' ixlatamat jāla ca'tzī chī
lītalakpalī tī ka'lhī xasāsti' ixlatamat.

¹⁶ Tatzokni' na ixtachihuīn Dios:
¿Tīchu lakapasnī't ixtalacapāstacni' Māpa'ksīni'
Dios?

¿Tīchu tzē namāsu'yuni' tū natlahua?
Quina'n iclacapāstacnāuj chī Cristo lacasqui'n.

3

Chī ixlatamatca'n tī tatā'scuja Dios

¹ Chuntza', tā'timīn, jāla iccāhuanin chī xa'iccāhuani xla'ca'n tī takexmata Espíritu Santo. Ixlasasqui'nca hui'xina'n na'iccāhuaniyān chī tatzucumā'nalhcus ta'a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios ē tī tatlahuamā'nalhcus tū xmān xla'ca'n talacasqui'n. Hui'xina'n hua'chi lacstīn. ² Nā hua'chi ska'ta' jāna'j la laktzaka quinīt ē xmān hua'ixtzi'quī', chuntza' jāla iccāmāsu'yuni'n tū jicslīhua' nakexpatatit. Jāla catisca'ttit. Nūn chuhua'j jā iccāmāsu'yuni'yān tū jicslīhua' nakexpatatit.

³ Lacapāstacna'nā'titcus hua'chi tī jāna'j ta'a'ka'ī'. Palh lāquilhni'pā'na'ntitcus ē lāsītzi'ni'yā'tit ē lāquiclhaktzi'nā'titcus, tasu'yu tlahua'yā'titcus tū xmān mintapāxuhuānca'n. Latā'kchokoyā'tit hua'chi xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. ⁴ Makapitzīn chī hui'xina'n tahuhan: “Quit icstālani' Pablo.” Ā'makapitzīn tahuampala: “Quit icstālani' Apolos.” A'cxni' chuntza' hua'nātit tapāpitzipā'nantit hua'chi xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

⁵ A'cxni' iccāmāsu'yuni'n, jā iccāmāsu'yuni'n naquilāstālani'yāuj. Apolos jā cāmāsu'yuni'n nastālani'yā'tit xla'. Quina'n xmān ī'scuju'nī'n Dios. Quit iccāmāsu'yuni'n ixtachihuīn Dios ē huixina'n a'ka'ī'tit. Chā'tunu' quina'n ictlahuáuj quintascujūtca'n tū Dios quincāmaxquī'n. ⁶ Quit ictzuculh iccāmāsu'yuni'yān ixtachihuīn Dios. Ā'līstān milh Apolos. Nā xla' māsuyupālh ixtachihuīn Dios. Dios ixcāmā'a'ka'ī'nīmā'n.

Ū'tza' hua'chi quit iccha'nli ixtachihuīn Dios ē Apolos mu'nulh ē Dios makastacli ē tahua'ca'lh huā'mā' tacha'nān. ⁷ Chuntza' tī cha'nli ē tī mu'nulh, xla'ca'n chu lacxtim ixpālacata xmān Dios ū'tza' maxquī' ī'stacet. ⁸ Tī cha'n ē tī mu'nu lacxtim ī'scujnu'nī'n. Chā'tunu' namaktīni'n ixtatlaj chuntza' chī scujli. ⁹ Chuntza' quina'n ī'scujnu'nī'n ixpālacata ictā'scujāuj Dios ē hui'xina'n hua'chi ixtacuxtu Dios jā cha'ncan ixtachihuīn Dios. Xla' maktaka'lh mā'lh ē natahua'ca'.

Nā hui'xina'n hua'chi a'ktin chic tū ixla' Dios ē tū yāhuamā'cacus. ¹⁰ Dios quilacsacli ē quimāsu'yuni'lh chī na'icmāsu'yu ixtachihuīn jā jā maktin kexmatcanī't. Ā'listān milh ā'chā'tin. Nā xla' māsu'yulh ixtachihuīn Dios. Ū'tza' hua'chi quit chā'tin tī ictlahualh ixlitzucuni' chic. Ā'chā'tin namin nayāhua tzamā' chic. Ū'tza' ixlīlacasqui'nca chā'tunu' cuenta catlahualh tūchu nalīcāxtlahua tzamā' chic. ¹¹ Xmān a'ktin ixlitzucuni' huā'mā' chic tū ixla' Dios tū yāhuamā'cacus. Ū'tza' huā'mā' tū iccāmāsu'yuni'n ixpālacata Jesucristo ē chī pātīni'lh nac cruz. ¹² Kempāl'hūhua' namāsu'yucan tū ixla' Dios, chuntza' chī a'ktin chic kempāl'hūhua' nalīcāxtlahuacan. Makapitzīn natalīcāxtlahua oro o plata o xatze chihuix tū tāyani'. Ā'makapitzīn natalīcāxtlahua qui'hui' o matlū'c o seket tū jā tāyani'. ¹³ Nachin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' natasu'yu tū talīscujli chā'tunu'. A'cxni' namin tzamā' quilhtamacuj natzucu hua'chi macscut ē chuntza' chī oro ē plata tatāyani' macscut, chu chuntza' ixtascujūt xatze mākelhtahua'kē'ni' nā natāyani'. ¹⁴ Palh ixtascujūt chā'tin natāyani', xla' namaktīni'n ixtatlaj. ¹⁵ Palh jā tāyani' ixtascujūt

chā'tin, nasputni' ixtatlaj. Masqui namālakspūtūni' ixtatlaj, Dios namakapūtaxtū chuntza' hua'chi chi'xcu' tī na'a'kapūtaxtu a'cxni' lhcumā'lh ixchic ē nalhcukō' ixlīpō'ktu tū ixka'lhī.

16 ¿Ē jā ca'tzīyā'tit milīpō'ktuca'n hui'xina'n hua'chi ixtemplo Dios? Espíritu Santo huī'lh na milīstacna'ca'n. 17 Nā palh chā'tin natlahuani' tū jā tze ixtemplo Dios, Dios namālakspūtū xla' ixpālacata ixtemplo Dios xaticua'lanātlahua. Hui'xina'n lītaxtutit ixtemplo Dios a'cxni' a'ka'ī'tit.

18 Jā cata'a'kskāhuī'tit mina'cstuca'n. Palh chā'tin na milacpu'na'i'tātca'n lacpuhuan skalalh xla' ixpālacata tū a'nan nac cā'quilhtamacuj, calalh hua'chī jā tū ixca'tzī. Chuntza' tzē nasca'ta tū ā'chulā' ixlacasqui'nca. 19 Tzamā' talacapāstacni' tū xala' nac cā'quilhtamacuj Dios cālaktzī'n hua'chi tachuyā. Chuntza' tatzō'kni':

Tī tapuhuan lakskalalhna, ū'tunu'n Dios nacāmātlahuanī tū natalīta'a'kskāhuī' ixa'cstuca'n ixlīlakskalalhca'n a'cxni' tatlahuacu'tun ixtalacapāstacni'ca'n ē chuntza' jāla catitamākentaxtūlh.

20 Tatzō'kni' huampala:

Māpa'ksīni' Dios cālakapasni' ixtalacapāstacni'ca'n tī lakskalalhna' ē cālaktzī'n hua'chi jā tū ixtapalhca'n.

21 Chuntza' jā ka'tla' catimakca'tzī'tit ixpālacata tū tlhualh catīhuālh chi'xcu' o tū māsuyulh. Ixlīpō'ktu catūhuālh milaca'n. 22 Ixlīpō'ktu catūhuālh milaca'n ē tzē na'iccālīmaktāyayān. Pablo ē Apolos ē Pedro, quilīpō'ktuca'n tzē naiccālīmaktāyayān hui'xinan. Nā milaca'n cā'quilhtamacuj ixpālacata tzē nacālīmaktāyayān.

Masqui hui'lā'na'ntitcus ē masqui canī'tit, Dios nacāmaktāyayān. Tū lamā'lh ē tū nalacus, pō'ktu ū'tza' tzē nacālīmaktāyayān. ²³ Pō'ktu milaca'n ixpālacata hui'xi'na'n tapa'ksīni'yā'tit Cristo, ē Cristo tapa'ksīni' Dios.

4

Ixtascujūtca'n apóstoles

¹ Quina'n tī apóstoles, caquincātalaktzī'n quina'n ī'scujnu'nī'n Cristo tī quincāmacamaxquī'nī'tan quintascujūtca'n ē ū'tza' na'icmāsu'yuyāuj tū ixla' Dios ē tū Dios quincāmāca'tzīnīn. ² Tī macamaxquī'canī't tascujūt ixlacasqui'nca xla' tzej namākentaxtū tū līmāpa'ksīcanī't. ³ Quit jā quimaca'tzi tū puhua'nā'tit. E quit jā quimaca'tzi tū tapuhuan ā'makapitzīn tachi'xcuui't quimpalacata. Quit jāla na'icuan palh tze o jā tze quit. ⁴ Masqui icmakca'tzī palh jā tū iclaclē'n palhāsā' iclaclē'n. Dios nahuan palh iclaclē'n. ⁵ A'cxni' jāna'j min Māpa'ksīni' Jesucristo, jā catipuhua'ntit palh tze o jā tze ā'chā'tin ixpālacata tū tlhualh. A'cxni' namin Māpa'ksīni', xla' namālakxkakēni'nkō' ixlīpō'ktu catūhuālh tū tatzē'knī't jā cā'pucsua'. Namāsu'yukō' ixlīpō'ktu tū tapuhuan tachi'xcuui't ē tū tatlahuacu'tun. Tzamā' quilhtamacuj Dios nacāmāka'tlī' chā'tunu' ixpālacata xatze tū tatlhuanī't.

⁶ Tā'timīn, ixlīpō'ktu hua'mā' iccātzo'knuni'nī'ta'n quimpālacataca'n quit ē Apolos. Ū'tza' hua'chi tū iccālīpūlani'mā'n nalīasca'tā'tit chī tzej nakexpatni'yā'tit ixtachihuīn Dios tū tzo'kcanī't. Chuntza' jā ka'tla' tilīmakca'tzīyā'tit ixpālacata

chā'tin mākelhtahua'kē'ni' ē jā catilakmaka'ntit ā'chā'tin. ⁷ Jā tipuhua'na'tit palh hui'xina'n ā'chulā' xatze. Pō'ktu tū ka'lhī'yā'tit Dios cāmaxquī'nī'ta'n. Jā tla'janī'ta'ntit. Jā ka'tla' tilīmakca'tzīyā'tit tū cāmaxquī'nī'ta'n Dios.

⁸ Makca'tzīyā'tit hua'chi jā tū caticāspu'tni'n ē makca'tzīyā'tit hua'chi ka'lhī'yā'tit ixlīpō'ktu tū maclacasqui'nā'tit. Puhua'nā'tit tzē nat-apa'ksīyā'tit minā'cstuca'n ē quilāmakxteknī'ta'uj. Jātza' lacasqui'nā'tit na'iccāmaktāyayān. Xatze palh ixlīcāna' ixmāpa'ksīni'ntit cahuālh ixpālacata quina'n tzē xa'iccātā'māpa'ksīni'n. ⁹ Palhāsā' Dios lacasqui'n quina'n apóstoles ictasu'yuyāuj hua'chi chi'xcu'huī'n tī ā'chulā' xatalakmaka' ē hua'chi tī līhui'līcan namaknīcan. Quincātatlahuanī'ta'n hua'chi tū nalistāna'ncan nac cā'quilhtamacuj ē na ixlaca'tīnca'n ángeles ē tachi'xcu'huī't. Quincātalaktzī'nān hua'chi tī jā tū quintapalhca'n.

¹⁰ Huancan quina'n laclhkēntin ixpālacata Cristo. Ē hui'xina'n puhua'nā'tit ca'tzīyā'tit tū ixla' Cristo. Huancan quina'n xaxlajuanani'n ē hui'xina'n tī iccātzo'knuni'yān ka'lhī'yā'tit lītli'huī'qui. Hui'xina'n cātalakachi'xcu'huī'yān ē quina'n xatalakmaka'.

¹¹ Hasta chuhua'j quina'n ictzi'ncsāuj ē ickelhpūtīyāuj ē jātza' tze quilu'xu'ca'n. Quincātatucsān ē ictejelatlā'huanāuj. ¹² Palha' icscujāuj na'iclihuā'yanāuj, ē ictlakua'nāuj. A'cxni' quincātalakapalayān, quina'n icsqui'ni'yāuj Dios ixpālacataca'n. A'cxni' quincātamakapātīni'nān, quina'n ictāyani'yāuj. ¹³ A'cxni' jā tze quincātalīchihuīna'nān, quina'n lacatejtin ickelhtīni'nāuj. Hasta chuhua'j cā'lhūhua'lacatīn quina'n hua'chi pa'lhxtum iclanī'tauj ē hua'chi

xatanca'chi' ixlīpō'ktu tū lakmaka'ncan.

14 Jā iccālīmāmāxanī'cu'tunā'n tū iccātzo'knuni'yān. Iccātzo'knuni'yān huā'mā' na'iccāmāca'tzīnīyān tū natlahua'yā'tit. Iccāpāxquī'yān hua'chi quincamana'. 15 Masqui ixcāka'lhī'tit a'kcāuj mīl tī nacātamāsu'yuni'yān ixpālacata Cristo, xmān chā'tin hua'chi mīntāta'ca'n. Quit mīntāta'ca'n ixpālacata Cristo ē xatze tachihuīn tū iccāmāasca'tīyān. 16 Ū'tza' iccālīsqui'ni'yān caquilāmaksca'txtūj chī nalītahui'layā'tit.

17 Ū'tza' huā'mā' iccālīlakmacā'nchān Timoteo. Nā xla' lītaxtulh hua'chi quinkahua'cha ixpālacata quiMāpa'ksīni' ē laktza' icpāxquī' ē xla' mākentaxtū ixtalacasqui'nīn Dios. Timoteo nacāmāpāstaquīyān chī iclīlatlā'huan ē ickexmatni' Cristo ē chuntza' chī iccāmāsu'yuni'mā'lh ā'makapitzīn nā chuntza' xlaca'n natalīlatā'kchoko. Chuntza' chi icmāsu'yu calhāxcuhuālh nac templo. 18 Makapitzīn hui'xina'n ka'tla' līmakca'tzīyā'tit ixpālacata puhua'nā'tit: “Jā catimilh Pablo.” 19 Palh Dios lacasqui'n, palaj na'iccālaka'nāchān ē na'iclakapasa ixlītli'hui'quica'n xlaca'n tī ka'tla' tamakca'tzī o palh xmān tahuan. 20 Natasu'yu tīchu tatapa'ksīni' Dios. Natasu'yu ixpālacata tū tzē talītlahua ixlītli'hui'qui Dios, ē jā xmān tū tahuan chī'xcuhuī'n. 21 ¿Tūchu lacasqui'nā'tit a'cxni' na'iccālaka'nāchān? ¿Lacasqui'nā'tit na'icmin na'iccācastigarlīyān o lacasqui'nā'tit na'iccāpāxquī'yān ē na'iccālakalhu'manān?

5

Makapātīnīca tī ixtlahua tū jā tze

¹ Ixlīcāna' ca'tzīcan a'nan na milacpu'na'i'tātca'n chā'tin jā tzeya chi'xcu'. Xla' tā'tahuī'lh ixtūtzi'. Ē tī jā ta'a'ka'ī' jā chuntza' talamā'nalh. ² Hui'xina'n jā māxa'na'nā'tit ē nūn līpuhuanā'tit ixpālacata hua'mā tū jā tze. Ixtamacxtutit na milacpu'na'i'tātca'n tzamā' chi'xcu' tī ka'lhī ixtā'lāpāxquī'n. ³ Quit masqui jā a'ntza' icuī'lh a'cxni' talacxtimīyā'tit, iccālacapāstacmā'n. Chuntza' hua'chi icuī'lacha' ē icputzāna'nīnī'ta'ncha'tza'. ⁴ A'cxni' takēstokchipitit ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo ē cātā'hui'lan ixlīti'hui'qui, ē a'cxni' hua'chi xa'icuī'lacha', ixpālacata iccālacapāstacmā'n, ⁵ catamacxtutit na milacpu'na'i'tātca'n tzamā' chi'xcu'. Namacamaxquī'yā'tit Skā'hui'ni' ē xla' namakapātīni'n ixmacni' ē namakapūtāxtūcan ixlīstacna' a'cxni' namimpala Māpa'ksīni' Jesucristo.

⁶ Jā tze chī ka'tla' makca'tzīyā'tit. ¿Ē jā ca'tzīyā'tit macsti'na'j levadura laklhtāyakō' ixlīpō'ktu tasquit? Chuntza' ixcuenta chā'tin chi'xcu' nacāmāpasikō'yān milīpō'ktuca'n ixpālacata ū'tza' nacāmāsu'yuni' ā'makapitzīn. ⁷ Camaxtektit ixlīpō'ktu tū jā tze. Ū'tza' hua'chi xaxcu'ta levadura. Camāxtutit xla' ē chuntza' nalītaxtuyā'tit hua'chi xasāsti' tasquit tū jā ka'lhī levadura. Ixlacasqui'nca lactze nahua'nātī ixpālacata maknīcanī't Cristo quimpālacataca'n chuntza' chī maknīcan purecu' tū nalīlakatāyana'ncan a'cxni' pascua. ⁸ A'cxni' tlahuacan ixcā'tani'ca'n israelitas tū huanican pascua, maka'ncan xamakās levadura ē hua'can xasāsti' pāntzīn tū jā ka'lhī levadura. Chuntza' calaktaquilhpūtauj

Dios. Ixласqui'nca pūla camakxtekui tū jā tze talacapāstacni' ē pō'ktu tū jā tze. Catahui'lauj līlacatejtin. Chuntza' calaktaquilhpūtauj Dios.

⁹ Iccātzo'knuni'nī'ta'ntza' a'ktin carta jā caticātā'talacxtuctit tī tatlalhua tū jā tze. ¹⁰ Jā xa'icuanicu'tun xalanī'n tzamā' cā'quilhtamacuj tī tatlalhua tū jā tze. Ē jā xa'icuanicu'tun tī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē tatampi'lhīni'n ē ta'a'kskāhuī'ka'lhāna'n. Nūn xa'icuanicu'tun jā caticātā'talacxtuctit xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tī talakachi'xcuui' ixídoslosca'n. Palh jā ixcātā'talacxtuctit jā tī chā'tin xlaca'n, ixласqui'nca namakxtekātīt huā'mā' cā'quilhtamacuj. ¹¹ Tū iccātzo'knuni'nī'ta'n ū'tza' huā'mā': Palh chā'tin tī a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios ē nā xla' tlahua tū jā tze, jā catitā'talacxtuctit. Palh chā'tin tī a'ka'ī' ē tlahua tū jā tze o tampi'lhīni'n o lakachi'xcuui' ixídolo, jā catitā'talacxtuctit ē jā titā'huā'ya'nā'tit. Jā titā'huā'ya'nā'tit tī a'ka'ī' ē xla' lakapalana'n o ka'chī o ka'lhāna'n. ¹²⁻¹³ ¿Ē quimaca'tzi na'iccālīputzāna'ni' tī jā ta'a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios? Tī jā ta'a'ka'ī', xlaca'n Dios nacāputzāna'ni'. Ixласqui'nca hui'xina'n naputzāna'nī'yā'tit tī ta'a'ka'ī'. Chuntza' catamacxtutit na milacpu'na'itātca'n tzamā' chi'xcu' tī tlahua huā'mā' tū jā tze.

6

Tī tā'talacapū'ni' na ixlaca'tīnca'n jueces tī jā ta'a'ka'ī'

¹ A'cxni' chā'tin putzāna'nīcu'tun catūhuālh ā'chā'tin tī a'ka'ī', līmāxana' palh ixmālacapū'lh na ixlaca'tīnca'n tī jā ta'a'ka'ī'. Ixtaputzāna'nīlh tī

tā'tapa'ksīni' Dios. ² Hui'xina'n tī tā'tapa'ksīyā'tit Dios nacāputzāna'nī'yā'tit tachi'xcuuhī't a'cxni' nasputa cā'quilhtamacuj. Palh hui'xina'n nacāputzāna'nī'yā'tit ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, nā tzē naputzāna'nī'yā'tit tū jā ixlacasqui'nca. ³ ¿Ē jā ca'tzīyā'tit

quina'n nacāputzāna'nīyāuj ángeles? Palh nacāputzāna'nīyāuj ángeles, ā'chulā' tzē nacāputzāna'nīyāuj tū xala' nac cā'quilhtamacuj.

⁴ Chuntza' palh ixlacasqui'nca naputzāna'nī'yā'tit catūhuālh xala' nac cā'quilhtamacuj, ¿tū ixpālacata lacasqui'nā'tit nacātaputzāna'ni'yān chī'xcuuhī'n tī jā cālakachi'xcuuhī'can na ixlacatīnca'n tī ta'a'ka'ī'?

⁵ Huā'mā' iccāhuaniyān na'iccāmāmāxanī'yān. ¿Ē jā huī'lh chā'tin na milacpu'na'ītātca'n tī tzē nacāputzāna'nīyān hui'xina'n tī lītā'timīn?

⁶ Ca'tzīyā'tit huī'lh. Chuntza' jā tze chī tlahua'yā'tit a'cxni' chā'tin tī a'ka'ī' ē namālapū' ā'chā'tin xatā'tin ē nalacāxtlahua'yā'tit na ixlacatīnca'n tī jā ta'a'ka'ī'.

⁷ Lāmālapū'yā'tit lītā'timīn ē chuntza' tasu'yu jā mākentaxtūyā'tit ixtalacasqui'nīn Dios ē lhūhua'cus cāspu'tni'yān. Ixlīpātītīt tū jā tze tū cātatlahuani'n. Ixtāya'ni'tit chī cāta'a'kskāhuī'maktīn. ⁸ Hui'xina'n lātlahua'ni'yā'tit tū jā tze ē cā'a'kskāhuī'maktīyā'tit masqui mintā'tinca'n.

⁹ ¿Ē jā ca'tzīyā'tit tī tatlahua tū jā tze, xlaca'n jāla catitatanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'? Jā tita'a'kskāhuī'yā'tit mina'cstuca'n. Tī taka'lhī ixtā'lāpāxqui'nca'n ē tī tatlahua tū jā tze ē tī talaktaquilhpūta ídolos, xlaca'n jāla catitatanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'. Nā tī talātahui'lāna'lh līlacchi'xcuuhī'n ē tī tala līpuscāt, xlaca'n jāla

catitatanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'. ¹⁰ Nā tī taka'lhāna'n ē tī talakca'tzan catūhuālh ē tī taka'chī jāla catitatanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'. Nā tī talakapalana'n ē tī ta'a'kskāhuī'maktīni'n catūhuālh jāla catitatanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'. Nūn tī chā'tin xlaca'n catitatanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'. ¹¹ Chuntza' ixtlahua'yā'tit makapitzīn hui'xina'n. Chuhua'j Dios cālacsacnī'ta'n ē cāxapani'nī'ta'n mincuentaca'n ē lacasqui'n natlahua'yā'tit ixtalacasqui'nīn. Chuhua'j Dios cālaktzī'nān lacuantza' hui'xina'n ixpālacata ixlītlī'hui'qui quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo ē ixpālacata ixlītlī'hui'qui ixEspīritu quinDiosca'n.

Ixlacasqui'nca Dios namāpa'ksī quimacni'ca'n

¹² Tzē na'icuan: “Icka'lhī līmāpa'ksīn ē tzē na'ictlahua ixlīpō'ktu catūhuālh tū iclacasqui'n.” Masqui xa'icuanli, jā ixlīpō'ktu tū ictlahuacu'tun nacāmaktāya ā'makapitzīn. Tzē na'icuan: “Tzē na'ictlahua catūxcuhuālh tū iclacasqui'n. Masqui xa'icuanli, jā ictlahuacu'tun catūhuālh tū jāla na'icmakxteka ā'līstān ē ū'tza' naquiliskāhuī'.” ¹³ Nā nahuacan: “Quimpānca'n maclacasqui'n līhua' ē huī'lh līhua' ixpālacata quimpānca'n”, nahuacan. Chī kempātu' jā catitatāyani'lh pō'ktu quilhtamacuj. Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' Dios nacāmālakuanī chī kempātu'. Dios tlahualh quimacni'ca'n nalīlakachi'xcuhuī'yāuj xla'. Xla' quincāmaxquī'yān tū maclacasqui'n quimacni'ca'n. Jā lacasqui'n nalītlahuayāuj tū jā tze quimacni'ca'n. ¹⁴ Chuntza' chī Dios mālacastālancuanīlh ixmacni' Māpa'ksīni' Jesucristo

nā chuntza' nalīmālacastālancuanī quimacni'ca'n ixlītlī'hui'qui.

¹⁵ ¿Ē jā ca'tzīyā'tit quimacni'ca'n tā'tapa'ksī Cristo? Quimacni' tū tapa'ksīni' Cristo, ¿chī na'iclītā'talacxtimī chā'tin puscāt xala' nac cā'tejen? Jā maktin ictitlahualh. ¹⁶ ¿Ē jā ca'tzīyā'tit a'cxni' chā'tin chī'xcu' tā'talacxtimī chā'tin puscāt tī xala' nac cā'tejen chu a'ktin macni' natahuan a'cxni' natā'talacxtimī? Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dīos:

Ixchā'tu'ca'n chu a'ktin macni' natahuan.

¹⁷ A'cxni' natamacamāstā'ni'ya' Jesús, minchā'tu'ca'n nalītaxtuyā'tit chu a'ktin līstacna'.

¹⁸ Jā catlahua'tit tū jā tze. A'cxni' chā'tin ka'lhī ixtā'lāpāxquī'n, xla' ixa'cstu lactlahua ixmacni'. ¹⁹ Ca'tzīyā'tit Dīos cāmaxquī'nī'ta'n Espīritu Santo ē chī xla' tanūmā'lh na mīlīstacna'ca'n, chuntza' mimacni'ca'n lanī't ixtemplo Espīritu Santo. Ixlacasquī'nca Dīos namāpa'ksīni'n a'ntza'. Hui'xina'n jā tapa'ksīyā'tit mē'cstuca'n; tapa'ksīni'yā'tit Dīos. ²⁰ Tapalaxla' cālītamāhuanī'ta'n a'cxni' Jesucristo xokolh nac cruz. Ū'tza' tū lītlahua'yā'tit mimacni'ca'n calīlakachi'xcuhuī'tit Dīos ixpālacata tapa'ksīni'yā'tit Dīos.

7

Ixpālacata chī tamakaxtokcan

¹ Tū quilātzo'knuni'uj, chuhua'j iccākelhtīyān. Tze palh chā'tin chī'xcu' jā maktin tā'talacxtimī chā'tin puscāt. ² Masqui tze chuntza', ixpālacata lhūhua' a'nan tī taka'lhī ixtā'lāpāxquī'nca'n, caka'lhīlh chā'tin chī'xcu' xmān chā'tin ixpuscāt

ē chā'tin puscāt caka'lhilh xmān chā'tin ixkōlu'.
³ Camākentaxtūlh chā'tunu' chi'xcuui'n tū
 ixlacasqui'nca ixpālacata ixpuscātca'n. Chuntza'
 chā'tunu' puscan camākentaxtūlh tū ixlacasqui'nca
 ixpālacata ixkōlu'ca'n. ⁴ Puscāt jātza' ixlīmān
 māpa'ksī ixmacni'; ixkōlu' nā tā'māpa'ksī. Nā
 chuntza' chi'xcu' jātza' ixlīmān māpa'ksī ixmacni';
 nā Ixpuscāt tā'māpa'ksī. ⁵ Palh chi'xcu' ē
 ixpuscāt ā'chulā' natatlahuacu'tun oración, tzē
 natachihuina'n jā natalātā'lhata jā a'klhūhua'
 quilhtamacuj, ē jā makās. Palh makās jā
 natalātā'lhata, skāhuī'ni' nacālilaktzi'ncu'tun
 ixpālacata jā catitatāyani'lh.

⁶ Ū'tza' huā'mā' iccāhuaniyān tzē tlahuacan. Jā
 iccāmāpa'ksīmā'n. ⁷ Iclacasqui'n ixlīpō'ktuca'n
 tachi'xcuui't ixtalalh chuntza' chī quit.
 Dios cāmaxquī' chā'tunu' chi'xcuui'n chī
 tzē natalatā'kchoko. Chā'tin tzē natlahua
 catūhuālh ē ā'chā'tin natlahua tū ā'xtum. Chā'tin
 natamakaxtoka ē ā'chā'tin jā ixlacasqui'nca
 natamakaxtoka.

⁸ Iccāhuaniyān hui'xina'n tī jā ā'tamakaxtoka'tit
 ē tī cānīmaka'ncanī'ttza', tze palh natahui'la'yā'tit
 chuntza' chī quit. ⁹ Palh chā'tin jā catitāyani'lh
 ixlīmān, xatze catamakaxtokli ixpālacata jā
 pō'ktu quilhtamacuj nalacapāstaca tū lacasqui'n
 ixmacni'.

¹⁰ Hui'xina'n tī tamakaxtoknī'ta'ntittza',
 iccāmāpa'ksiyān ē jā xmān quit. Nā Māpa'ksīni' nā
 xla' cāmāpa'ksiyān jā catitamakxtekli ixkōlu'ca'n
 puscan. ¹¹ Palh makxtekni'ttza' ixkōlu' chā'tin
 puscāt, catahui'lh ixlīmān o catā'tahui'lapālh
 ixkōlu'. Chi'xcu' jā catimakxtekli ixpuscāt.

12 Chuhua'j xmān quit iccāhuaniyān ā'makapitzīn hui'xina'n ē jātza' Māpa'ksīni'. Palh chā'tin chi'xcu' a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios ē ixpuscāt jā a'ka'ī', jā catimakxtekli ixpuscāt palh xla' tā'tahui'lacu'tun. 13 Chā'tin puscāt tī a'ka'ī', jā catimakxtekli ixkōlu' tī jā a'ka'ī' palh xla' tā'tahui'lacu'tun. 14 Masqui chi'xcu' jā a'ka'ī'ni' Dios, ixpālacata ixpuscāt tī a'ka'ī', māxtumlīcanī't chi'xcu' ē tzē nala ixla' Dios. Nā puscāt tī jā a'ka'ī' māxtumlīcanī't ē tzē nala ixla' Dios ixpālacata ixkōlu' tī a'ka'ī'. Palh jā chuntza' cahuālh, mincamana'ca'n ixtalalh hua'chi tī jā ta'a'ka'ī'. Chuhua'j laktzī'ncan hua'chi tī ta'a'ka'ī'. 15 Chi'xcu' tī jā a'ka'ī' ē palh makxtekcu'tun ixpuscāt, camakxtekli na'a'n. Puscāt tī jā a'ka'ī' ē palh makxtekcu'tun ixkōlu', camakxtekli na'a'n. Dios lacasqui'n tze calatahui'lauj quina'n. 16 ¿Chi līca'tzīya', puscāt, palh tzē namakapūtaxtūcan minkōlu'? ¿Ē chī līca'tzīya', chi'xcu', palh tzē namakapūtaxtūcan mimpuscāt?

17 Chuntza' chī ixui'la a'cxni' pūla a'ka'ī'nī'ta', chuntza' catahui'la, xmān nalatā'kchokoya' chī Dios lacasqui'n. Ū'tza' icmāsu'yu na ixlīpō'ktu templo. 18 Palh hui'x xatachu'cutza' chī cālīlakapascan israelitas a'cxni' pūla a'ka'ī'ni'nī'ta' ixtachihuīn Dios, chuntza' catahui'la. Palh jā xatachu'cutza' a'cxni' pūla a'ka'ī'nī'ta', nā chuntza' catahui'la. 19 Palh xatachu'cutza' o palh jā xatachu'cu, xla' jā tū huanicu'tun. Tū ā'chulā' ixlacasqui'nca, ū'tza' tlahuacan ixtalacasqui'nīn Dios. 20 Chā'tunu' calātachokolh na ixtascujūt tū ixka'lhī a'cxni' pūla a'ka'ī'ni'lh ixtachihuīn Dios. 21 Palh xatastā'maka tasācua' ixua'nī'ta' a'cxni' a'ka'ī'nī'ta, jā tilīpuhua'na'. Palh mintēcu

namakxtekāni', capit. ²² Tī tasācua' ixuanī't a'cxni' a'ka'ī'lh, ū'tza' Dios laktzī'n hua'chi jā tasācua' ixuanī't. Tī jā xatastā'maka tasācua' ixuanī't a'cxni' a'ka'ī'lh, ū'tza' nahuan xatastā'maka ixtasācua' Cristo. ²³ Tā'timīn, Dios xla' tapalaxla' cālītamāhuani'ta'n ixpālacata Jesucristo xokolh nac cruz. Ū'tza' jā catilītamakxtektit nacātamāpa'ksīyān chī'xcuui'n. Xmān Dios nacāmāpa'ksīyān. ²⁴ Tā'timīn, chuntza' chī ixuanī'ta'ntit a'cxni' a'ka'ī'tit, chuntza' natahui'layā'tit masqui tamakaxtoknī'ta'ntittza' o jāna'j ā'tamakaxtokatit, ē masqui xatastā'maka tasācua' o jā tasācua'. Xmān chuhua'j ixlacasqui'nca Dios nacāmākextimīyān.

²⁵ Masqui Māpa'ksīni' jā quimaxquī'lh līmāpa'ksīn ixpālacata tī jāna'j ā'tamakaxtoka, tzē na'a'ka'ī'ni'yā'tit tū iccāhuaniyān ixpālacata Dios quilakalhu'manli ē quilacsacli. ²⁶ Icpuhuan tze palh chā'tunu' ixtahuī'lh chuntza' chī quit icuī'lh. Chuntza' tze ixpālacata mimā'lh a'ktin quilhtamacuj tū napūpātīni'nāuj. ²⁷ Palh ka'lhī'ya' mimpuscāt, jā catimakxtekti ē palh jā ka'lhī'ya' mimpuscāt, jā caputza. ²⁸ Palh natamakaxtokcu'tuna', ū'tza' tze. Palh chā'tin tzu'mā'jāt natamakaxtokcu'tun, ū'tza' tze. Masqui tze, ā'chulā' jisclīhua' ixpālacataca'n xlaca'n tī tatamakaxtoknī'ttza' a'cxni' namin huā'mā' quilhtamacuj. Quit jā iclacasqui'n napātīni'nā'tit.

²⁹ Tā'timīn, jātza' makās natahui'layāuj nac cā'quilhtamacuj. Ū'tza' iccālīhuaniyān tī ka'lhī ixpuscāt catā'scuji Dios hua'chi jā ixka'lhīlh. ³⁰ Jātza' makās nasputa huā'mā' cā'quilhtamacuj. Jātza' makās nacalhua'nā'tit ē jātza' makās napāxuhua'yā'tit ē jātza' makās natamāhua'na'nā'tit.

Ū'tza' calīputzatit tū natāyani' pō'ktu quilhtamacuj.

³¹ Makapitzīn tī taka'lhī ixlīstā'ca'n, pō'ktu quilhtamacuj talacapāstacmā'nalh ixlīstā'ca'n. Hui'xina'n tī a'ka'ī'yā'tit, jā chuntza' calītaxtutit chī xla'ca'n. Tū xala' nac cā'quilhtamacuj jā catitāyani'lh.

³² Jā iclacasqui'n hui'xina'n tū nali'ā'ktuyuna'ntit. Chi'xcu' tī jā ā'tamakaxtoka, xla' cuenta natlahua chī tzē namakapāxuhua Māpa'ksīni'. ³³ Chi'xcu' tī tamakaxtoknī'ttza' jā xmān lacapāstaca Dios; nā lacapāstaca tū xala' nac cā'quilhtamacuj ixpālacata ixfamilia. Cuenta tlahua chī namakapāxuhua ixpuscāt. Chuntza' kempātu' ixtalacapāstacni'.

³⁴ Tzu'ma'jāt tī jā ā'tamakaxtoka o puscāt tī jātza' ka'lhī ixkōlu', ū'tza' tzē cuenta natlahua chī nalītlahua ixtalacasqui'nīn Māpa'ksīni'. Pō'ktu tū natlahua ē tū nalacapāstaca nalīlakachi'xcu'huī' Dios. Puscāt tī tamakaxtoknī'ttza' jā xmān lacapāstaca Dios. Nā lacapāstaca tū xala' nac cā'quilhtamacuj ixpālacata ixfamilia. Nā cuenta tlahua chī namakapāxuī ixkōlu'.

³⁵ Ū'tza' iccāhuaniyān ixpālacata iccāmaktāyacu'tunān. Jā iccāhui'līni'cu'tunān chuntza' chī a'cxni' cā'a'ksu'yucan cahuāyuj. Iclacasqui'n pō'ktu quilhtamacuj natlahua'yā'tit tū tze ixpālacata xmān mākentaxtūcu'tunā'tit ixtalacasqui'nīn Dios.

³⁶ Palh chā'tin chi'xcu' lacpuhuan jā tze ixpālacata jā ā'tamakaxtoka ixtzu'ma'jāt ē xla' ka'tla'tza' ē ixlacasqui'ncatza' natamakaxtoka, catlahualh tū lacasqui'n. Jā tlahuamā'lh tū jā tze. Camāmakaxtokli ixtzu'ma'jāt. ³⁷ Palh chā'tin chi'xcu' līhui'līnī't jā catimāmakaxtokli ixtzu'ma'jāt ē lacpuhuan jā ixlacasqui'nca natamakaxtoka

ixtzu'ma'jāt, ū'tza' tze. Māpa'ksī xatāta' jā camāmakaxtokli. ³⁸ Chuntza' tī māmakaxtoka ixtzu'ma'jāt, tze tlahua, ē ā'chulā' tze tlahua tī jā māmakaxtoka ixtzu'ma'jāt.

³⁹ Puscāt jāla catimakxtekli ixkōlu' palh huī'lhcus. Palh nīnī'ttza' ixkōlu', tzē natamakaxtokpala ā'maktin, xmān ixlacasqui'nca ū'tza' tī a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios. ⁴⁰ Quit icpuhuan ā'chulā' napāxuhua palh jātza' natamakaxtoka. Icpuhuan chuntza' quimāsu'yuni'lh Espīritu Santo.

8

Līhua' tū cālakahui'līcan ídolos

¹ Chuhua'j iccāhuaniyān ixpālacata līhua' tū cālakahui'līcanī't ídolos. Hui'xina'n hua'nā'tit: “Quilpō'ktuca'n lacaca'tzīyāuj ē ka'lhīyāuj talacapāstacni'”, hua'nā'tit. Quit iccāhuaniyān: “Calacapāstactit. Ka'tla' makca'tzīcan palh xmān ka'lhīcan lhūhua' talacapāstacni'.” Tū cāmaktāyayān milīpō'ktuca'n, ū'tza' palh lāpāxquī'can. ² Palh chā'tin lacpuhuan cā'tzī catūhuālh, xla' jāna'j ca'tzī chī ixlacasqui'nca naca'tzī. ³ Palh chā'tin pāxquī' Dios, Dios ca'tzī palh xla' tapa'ksīni'.

⁴ Iccāhuaniyān ixpālacata līhua' tū cālakahui'līcanī't ídolos. Quina'n ca'tzīyāuj ídolo jā lakahuan ē xmān huī'lh chā'tin Dios tī xalakahuan. ⁵ Huī'lh tī cāmāpācuhuīcan dioses nac a'kapūn o nac cā'ti'ya'tna'. Masqui huancan lhūhua' huī'lh dioses ē lhūhua' māpa'ksīni'nī'n, ⁶ quina'n ca'tzīyāuj xmān chā'tin quinDiosca'n ē ū'tza' tī xaTāta'. Xla' cāmālacatzuculh ixlīpō'ktu catūhuālh. Quina'n huī'lāna'uj namāka'tlī'yāuj ē nalakachi'xcuhuī'yāuj. Quina'n ca'tzīyāuj xmān chā'tin Māpa'ksīni'

Jesucristo ē xla' cācāxui'likō'lh ixlīpō'ktu catūhuālh ē quina'n hui'lāna'uj ixpālacata.

⁷ Jā taca'tzī huā'mā' ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī'. Makapitzīn tapuhuan tatlahua tū jā tze a'cxni' tahua' quinīt tū lakahui'līcanī't ídolos. Ū'tza' tapuhuan ixpālacata xapūla ixtalaktaquilhpūta ídolos a'cxni' jāna'j ixta'a'ka'ī'. Hasta chuhua'j chuntza' tapuhuan huā'mā' quinīt ixla' ídolo. Tahuan jā tze palh hua'can ixpālacata xlaca'n jāna'j taca'tzī tū tze ē tū jā tze. ⁸ Quinīt jā quincālaclahuayān na ixlacatīn Dios. Chu lacxtim chī quincālaclaktzīnān masqui nahua'yāuj quinīt tū ixla' ídolo ē masqui jā nahua'yāuj. ⁹ Ixlacasqui'nca cuenta natlahua'yā'tit tū tlahua'pā'na'ntit ixpālacataca'n tī jāna'j tzej ta'a'ka'ī' ē jā namātlahuī'yā'tit tū jā tze ā'chā'tin. ¹⁰ Hui'x ca'tziya' ē palh nahuā'ya'na' a'ntza' jā laktaquilhpūtacan ídolos, palhāsā' nalaktzī'nān chā'tin tī a'ka'ī' ē jāna'j ca'tzī tū tze ē tū jā tze. Hui'x tzej ca'tziya', ē a'cxni' xla' nalaktzī'nā'n nalīhui'lī nahua' tū lakahui'līcanī't ídolos masqui makca'tzī tlahuamā'lh tū jā tze. ¹¹ Chuntza' mintā'tin tī jā tzej a'ka'ī', natlahua tū jā tze. Chuntza' natamakahuasa ixpālacata tū hui'x tlahua'ya'. Cristo nīlh ixpālacata mintā'tin. ¹² Chuntza' hui'x tlahuani'pā't tū jā tze Cristo a'cxni' māmakchuyīya' mintā'tin ixpālacata tū puhuan xla' ē chuntza' mātlahuī'ya' tū jā tze. ¹³ Palh nalitamakahuasa chā'tin quintā'tin ixpālacata quinīt tū icua', jā maktin ictihua'lh quinīt.

Tū tzē ixtatlahua apóstoles

1 Ca'tziyā'tit quit apóstol ē quit libre. ¿Ē jā iclaktzī'nī't quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo? Quit iccāmāsu'yuni'n chī Dios quimacamaxquī'nī't ē ū'tza' lī'a'ka'ī'tit. 2 Masqui na ixlaca'tīnca'n ā'makapitzīn quit jā apóstol, hui'xina'n jāla catihua'ntit chī xla'ca'n. Hui'xina'n a'ka'ī'tit a'cxni' iccāmāsu'yuni'n ixtachihuīn Dios ē chuntza' lītasu'yu quit apóstol.

3 A'cxni' quina'ksa'ncan, ictamaktāya ē chuntza' iccākelhtī: 4 ¿Ē jā ixlacasqui'nca palh naquintamāhuī' tī iccāmāsu'yuni'? 5 ¿Ē jā icka'lhī talacasqui'nī'n lacxtim na'ictlahua chī ā'makapitzīn apóstoles a'cxni' icmāsu'yu ixtachihuīn Dios? Chā'tunu' nalē'n ixpuscāt a'cxni' na'a'n calhāxcuhuālh namāsu'yu ixtachihuīn Dios. Chuntza' tatlahua ā'makapitzīn apóstoles ē ixtā'timīn Jesús ē nā Pedro. 6 ¿Ē xmān quit ē Bernabé jāla iccāmakxtekāuj naquincātamāhuī'yān? ¿Ē ixlacasqui'nca xmān quina'n icscujāuj na'icxokoyāuj quilīhua'tca'n? 7 Tī tanū ixlīsoldado, ¿ē jā xokocan? Tī cha'n pūlactin tacha'nān, xla' tzē nahua' ixtahua'ca't. Ē tī cāmaktaka'lha purecu', xla' nahua' xaquinīt. 8 Tū iccāhuaniyān jā xmān ixtalacapāstacni'ca'n chi'xcuhuī'n. Nā chuntza' na ixlīmāpa'ksīn Moisés. 9 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios jā huanican līmāpa'ksīn: Jā caquilhui'li' ixbosal minanimalh tū lacchi'ntamā'lh trigo tū lītlahuacan harina.

Namakxteka' nahua'.

Jā xmān ixpālacata animalh lihuanli Dios chuntza'. 10 Nā huanli quimpālacataca'n. Tī cuxtu ē tī cha'n chu lacxtim taka'lhīmā'nalh

hasta a'cxni' nalanāna'n ē natahua' xatza'ktza'.
 11 Palh quina'n iccāmāsu'yuni'yān ixtachihuīn
 Dios tū tāyani' pō'ktu quilhtamacuj, ¿ē ka'tla'
 catūhuālh palh naquilāmaxquī'yāuj macsti'na'j
 tū hui'xina'n ka'lhī'yā'tit ē tū jā tāyani' pō'ktu
 quilhtamacuj? 12 Palh cāmāpitzini'yā'tit
 ā'makapitzīn mimākelhtahua'kē'ni'ca'n, ā'chulā'
 ixquilāmāpitzini'uj quina'n. Quina'n ā'chulā'
 icka'lhīyāuj talacasqui'nī'n. Quina'n jā maktin
 iccāsqui'ni'n i'xquilāmāpitzini'uj.

Xatze quina'n ictāyani'uj ixlīpō'ktu ixpālacata jā
 na'a'nan tū nacāmāmakchuyī tī nata'a'ka'ī' xatze
 tachihuīn ixla' Jesucristo. 13 ¿Ē jā ca'tzīyā'tit
 tī tamaktāyana'n xaka'tla' na ixtemploca'n
 israelitas, xlaca'n natahua' tū limincanī't nac
 templo? Tī natamaktāyana'n nac pūmacamāstā'n,
 xlaca'n nā natahua' macsti'na'j tū hui'līnicanī't
 nac pūmacamāstā'n. 14 Chuntza' chī ixpālacata
 mākeltahua'kē'ni'. Tī tasca'tmā'nalh ixtachihuīn
 Dios natamāhuī' tī cāmāsu'yuni'mā'lh. Chuntza'
 huanli Māpa'ksīni'. 15 Quit jā iccāsqui'ni'nī'ta'n
 naquilāmaxquī'yāuj tū icmaclacasqui'n.
 Quit jā iccātzo'knuni'mā'n natzucuyā'tit
 naquilāmaxquī'yāuj tū icmaclacasqui'n.
 Xatze xa'icnīlh ē jā naquimaktīcan tū ka'tla'
 iclīmakca'tzī. Ū'tza' ka'tla' iclīmakca'tzī: Jā maktin
 iccāsqui'ni'nī'tā'n tū icmaclacasqui'n.

16 Masqui icmāsu'yu ixtachihuīn Dios,
 jāla ka'tla' iclīmakca'tzī ixpālacata chuntza'
 quimacamaxqui'ca. Koxa' ictila palh jā
 na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. 17 Palh
 xa'icmāsu'yulh ixtachihuīn Dios ixpālacata
 chuntza' quintapuhuān, quintapāxuhuān

ixlanī't hua'chi quintatlaj. Quit ixlacasqui'nca na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Ū'tza' quimacamaxqui'ca. ¹⁸ ¿Tūchu quintatlaj? Ū'tza' huā'mā: Libre quit ē jā iccāmāta'jīyān a'cxni' iccāmāsu'yuni'yān ixtachihuīn Dios masqui tzē xa'iccāsqui'ni'n catūhuālh.

¹⁹ Jā tu icmaklaclē'n chā'tin chi'xcu' ē chuntza' jā tī chā'tin chi'xcu' tzē naquimāpa'ksī. Chuntza' libre quit. Masqui libre quit, iclītaxtu hua'chi ixtasācua'ca'n ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Chuntza' naquintakexmata a'cxni' na'iccāmāsu'yuni' ixtachihuīn Dios ē nata'a'ka'ī'. ²⁰ Na ixlacpu'na'i'tātca'n israelitas quit iclatā'kchokolh hua'chi israelita ē chuntza' natalī'a'ka'ī'. Na ixlacpu'na'i'tātca'n tī tamākentaxtūcu'tun ixlīmāpa'ksīn Moisés quit iclatā'kchokolh hua'chi xa'icmākentaxtūcu'tunli līmāpa'ksīn, masqui quit icca'tzī jā ixlacasqui'nca na'icmākentaxtū līmāpa'ksīn. Chuntza' palhāsā' na'iccāmā'a'ka'ī'nī xlaca'n tī tamākentaxtūcu'tun ixlīmāpa'ksīn Moisés. ²¹ Na ixlacpu'na'i'tātca'n tī jā talakapasa ixlīmāpa'ksīn Moisés quit iclatā'kchokolh hua'chi ū'tunu'n. Masqui jā ixlacasqui'nca na'icmākentaxtū ixlīmāpa'ksīn Moisés, ixlacasqui'nca na'icmākentaxtū ixlīmāpa'ksīn Cristo. Chuntza' palhāsā' na'iccāmā'a'ka'ī'nī ixtachihuīn Dios tī jā talakapasa ixlīmāpa'ksīn Moisés. ²² Na ixlacpu'na'i'tātca'n xlaca'n tī jāna'j taca'tzī tū tze o tū jā tze, iclatā'kchokolh hua'chi xlaca'n ixpālacata tzē na'iccāmāsu'yuni'. Palhāsā' na'iccāmā'a'ka'ī'nī. Hua'chi catūhuālh chi'xcu' iclatā'kchokolh ē chuntza' natakexmata tū icmāsu'yumā'lh ē

nata'a'ka'í'. ²³ Pō'ktu huā'mā' ictlahuamā'lh na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Chuntza' ā'makapitzīn naquintatā'pāxuhua ixpālacata Dios quincālakalhu'man.

²⁴ Ca'tziyā'tittza' tī tatanū nac talāliskāhuī' cuenta tatlahua chī natatu'jnun ixpālacata xmān chā'tin natlaja ixpremio. Chuntza' natlahua'yā'tit. Cakexpatni'tit Dios natla'ja'yā'tit.

²⁵ Tī tanūcu'tun nac talāliskāhuī' ixlacasqui'nca nalaktahuaka' ē tzej natamaktaka'lha. Tī natlaja, namaxqui'can a'ktin corona tū palaj nascāca. Tū naquincātamaxqui'yān quina'n tī nalīhui'līyāuj natlahuayāuj ixtalacasqui'nīn Dios, xla' natāyani' pō'ktu quilhtamacuj.

²⁶ Ū'tza' iclīhui'līlh ictlahua ixtalacasqui'nīn Dios ē iclīhui'līlh na'ictlaja. Quit ixlīcāna' iclīhui'līlh ictlaja. Quit ja hua'chi tī tucsnu'ncu'tun ē xmān nac ū'ni' tētaxtu.

²⁷ Quit iclīhui'līlh ictlahua ixtalacasqui'nīn Dios ē quit icmakapātīnīn quimacni'. Chuntza' tze na'iclīmāpa'ksī quimacni'. Chuntza' ictlahua ixpālacata jā tze palh quina'cstu quit jala icmākentaxtū ixtalacasqui'nīn Dios chuntza' chī iccāmāsu'yunilh ā'makapitzīn.

10

Jā tze palh laktaquilhpūtacan ídolos

¹ Jā iclacasqui'n napātza'nkā'yā'tit tū cā'a'kspulalh quilakmakānī'n tī tatā'a'lh Moisés. Ixlīpō'ktuca'n tastālani'lh poklhnu' tū Dios cāpūlani'lh. Ē tatētaxtulh nac mar tū māpācuhuīcan Xatzu'tzo'ko Mar. ² Xlaca'n tastālani'lh poklhnu' ē cātujan tatētaxtulh nac mar. Chuntza' hua'chi ta'a'kpaxli a'ntza' ē ī'scujnu'nī'n Moisés tahuanli.

³ Ixlīpō'ktuca'n tahua'lh maná. Ū'tza' lihuat tū Dios macamilh ixlakaliyān. Ixlīpō'ktuca'n lacxtim tahua'lh xcān tū Dios māxtulh nac chihuix. ⁴ Huā'mā' chihuix hua'chi Cristo tī cāmaxquī'lh ixlīpō'ktu tū ixtamaclacasqui'n calhāxcuhuālh na ixtejca'n. ⁵ Masqui Dios tzej ixcāmaktaka'lh, xlaca'n jā tamakapāxuīlh ē ū'tza' ixtalīnītēlha nac cā'tzaya'nca ti'ya't.

⁶ Tzamā' tū cā'a'kspulalh quilakmakānī'n, pō'ktu quincātamāsu'yuni'yān jā catilacasquinui tū jā tze chī xlaca'n talacasqui'nli. ⁷ Makapitzīn xlaca'n tatatzokostani'lh ídolo. Chuntza' tatzo'knī't ixpālacataca'n tī tatatzokostani'lh ídolo:

Tachi'xcuhuī't tatahui'lalh ē tahuā'yalh ē tako'tnūlh.

A'cxni' tahuā'yankō'lh, tatzuculh talakastāna'n.

Jā catitatzokostani'tit ídolos chī xlaca'n.

⁸ Makapitzīn xlaca'n tatlahualh tū jā tze ē a'ktin quilhtamacuj tanīlh pu'xamatu'tun mil. Jā catitlahua'tit tū jā tze chī xlaca'n tatlahualh.

⁹ Makapitzīn xlaca'n tajicsmāhuī'lh Dios ē ū'tza' cālīlakxcamāknīlh lhūhua' lūhua'. Jā cajicsmāhuī'tit Māpa'ksini' chī tatlahualh xlaca'n. ¹⁰ Makapitzīn xlaca'n talīquilhnihl Moisés ē milh ángel tī cāmālakspūtūkō'lh. Hui'xina'n, jā catitlahua'tit chī xlaca'n.

¹¹ Ixlīpō'ktu tū cā'a'kspulalh xlaca'n ū'tza' talīmāsu'yu quimpālacataca'n. Tzo'kui'līca chī naquincātalīmāca'tzīnīyān chī natlahuayāuj quīna'n tī hui'lāna'uj a'cxni' jātza' lakmaj nasputa tzamā' cā'quilhtamacuj. ¹² Ū'tza' tī lacpuhuan tze xla' ē jā natlahua tū jā tze, cuenta catlahualh. Xamaktin tzē natlahua tū jā tze. ¹³ Catūxcuhuālh

tū na'a'kspulayān ū'tza' nalīlaktzī'nān ē ū'tza' chu lacxtim tū tzē na'a'kspula ā'chā'tin. Tzē nalīpāhua'na' Dios ixpālacata xla' jā catimakxtekli nalīlaktzī'nca'na' hasta a'cxni' jātza' tāyani'ya'. Xla' namāhuixcānīyān ē chuntza' nalītāyani'ya' ē chuntza' nali'a'kapūtaxtuya'.

14 Iccātzo'knuni'mā'n huā'mā' ixpālacata iccāpāxquī'yān hui'xina'n. Camakxtektit tū ixla' ídolos ē jā tilaktaquilhputayā'tit. 15 Hui'xina'n tzē lacapāstacna'nā'tit. Capuhua'ntit mina'cstuca'n palh tze o jā tze tū iccāhuanīyān. 16 A'cxni' hua'can Santa Cena, māstā'yāuj tapāxcatca'tzīn ixpālacata tū tojōmā'lh nac vaso. Quilīpō'ktuca'n hua'yāuj tū tojōmā'lh. Ū'tza' huanicu'tun quina'n tā'talacxtimīyāuj Cristo tī maka'lh ixka'lhni'. Pāntzīn tū che'keyāuj ē hua'yāuj nā ū'tza' huanicu'tun tā'talacxtimīuj Cristo ixpālacata quilīpō'ktuca'n hua'uj ixmacni'. 17 Xmān mactin pāntzīn tū māpitzican, chuntza' quilīpō'ktuca'n tī tapa'ksīni'yāuj Cristo quina'n chu a'ktin macni' lauj ixpālacata quilīpō'ktuca'n hua'uj tzamā' pāntzīn.

18 Capāstactit chī tatlahua tī cāmāpacuhuīcan israelitas. A'cxni' tahua' quinīt tū hui'licanī't nac pūmacamāstā'n, tā'talacxtimī Dios ixpālacata pūmacamāstā'n ixla' Dios. 19 ¿Tūchu icmāsu'yumā'lh? ¿Ē iccāhuanimān ídolo ka'lhī ixlītlī'hui'qui o ixofrenda ídolo tzē nacāmaktāyayān? 20 Jā chuntza' iccāhuanin. Iccāhuanicu'tunān tū talakahui'lī ídolo tī jā israelitas, xlaca'n talakahui'līmā'nalh tū jā tzeya ū'nī' tū cāmāpa'ksī skāhuī'ni'. Jā talakahui'līmā'nalh Dios. Quit jā

iclacasqui'n natā'talacxtimī'yā'tit skāhuī'ni'. ²¹ Palh tzej a'ka'ī'yā'tit, jāla catipūko'tnu'ntit ixvasoca'n Māpa'ksīni' nac Santa Cena ē nā ixvasoca'n ídolos. Ē jāla catihuā'yantit na ixmesa Māpa'ksīni' nac Santa Cena ē nā na ixmesaca'n ídolos. ²² ¿Ē hui'xinan palhāsā' makasītzi'cu'tunā'tit Māpa'ksīni'? Ā'chulā' xla' māpa'ksīni'n ē jā quina'n.

Nacālacapāstacāuj ā'makapitzīn

²³ Masqui tze tlahuacan catūxcuhuālh, hui'lapālh catūhuālh tū jā minī'ni' tlahuacan ē jā cāmaktāya tī ta'a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios. ²⁴ Jā catipuhua'ntit pō'ktu: “¿Tūchu ā'chulā' tze quimpālacata?” Nā napuhua'nā'tit: “¿Tūchu ā'chulā' tze ixpālacata ā'chā'tin?”

²⁵ A'cxni' tamāhua'ya' quinīt nac lītamāuj, jā catikelhasqui'ni' palh lakahui'līcanī't ídolo. Tze nahua'ya' ē jā tū tilacpu'hua'na'. ²⁶ Dios tlahualh cā'quiltamacuj ē ixlīpō'ktu tū a'nan huā'tzā'.

²⁷ Palh chā'tin minamigo jā a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios ē tā'huā'yancu'tunān ē palh pincu'tuna' na ixchic, cahua't catūxcuhuālh tū namaxqui'ca'na'. Jā cakelhasqui'ni' palh lakahui'līcanī't ídolo.

²⁸ Palh chā'tin nahuaniyān: “Huā'mā' quinīt lakahui'līcanī't ídolo”, jā catihua't ixpālacata tī māca'tzīnī'yān. Palhāsā' xla' lacpuhuan jāla hua'can. Hui'x ca'tzīya' jā tū catīlīlanī'n palh nahua'ya'; tī māca'tzīnī'yān, xla' jā ca'tzī. ²⁹ Ū'tza iclīhuanin jā cahua't ixpālacata tī māca'tzīnī'yān.

Chā'tin tze nakelhasqui'nīni'n: “¿Tū iclītlahuani' cuenta tū lacpuhuan ā'chā'tin ixpālacata tū tze ē tū jā tze a'cxni' quit ictlahuacu'tun catūhuālh?

³⁰ Palh pūla na'icmaxqui' tapāxcatca'tzīn

Dios a'cxni' na'icua' catūxcuhuālh, ¿chī quilīchihuīnancan tū iclīmaxquī'nī't tapāxcatca'tzīn Dios?" Chuntza' tzē nakelhasqui'nīni'n.

³¹ Chuntza' catūxcuhuālh tū natlahua'yā'tit, ū'tza' natlahua'yā'tit ixpālacata ā'makapitzīn natamakapāxui Dios. A'cxni' huā'ya'mpā'na'ntit ē a'cxni' ko'tnu'nā'tit, natlahua'yā'tit ixpālacata ā'makapitzīn natamakapāxui Dios. ³² Jā titlahua'yā'tit jā tū tū nacāmāmakchuyīn israelitas nūn griegos nūn xlaca'n tī tatā'tapa'ksī Dios.

³³ Quit iccālīmakapāxui'cu'tun ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhui't catūxcuhuālh ictlahuamā'lh. Jā icputzamā'lh xmān tū tze quimpālacata; nā icputzamā'lh tū tze ixpālacata ā'makapitzīn ē chuntza' tzē natalī'a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios ē nacāmakapūtāxtūcan.

11

¹ Caquilāmaksca'tui chuntza' chī quit icmaksca'tli Cristo.

Ixpālacata puncan a'ntza' jā takēstokcan

² Chuhua'j tā'timīn, tze chī hui'xina'n quilālacapāstacāuj ē mākentāxtūyā'tit tū iccāmāsu'yuni'nī'ta'n. ³ Iclacasqui'n naca'tzīyā'tit Cristo cāmāpa'ksī chā'tunu' chi'xcu'huī'n; ē chi'xcu' māpa'ksī ixpuscāt; ē Dios māpa'ksī Cristo. ⁴ A'cxni' chi'xcu' orarlīmā'lh o līchihuīna'mā'lh catūhuālh tū Dios māsu'yuni'lh ē palh jā tā'kxtu ixtā'knu', xla' jā lakachi'xcuhui' ixMāpa'ksīni'. ⁵ A'cxni' puscāt orarlīmā'lh o līchihuīna'mā'lh catūhuālh tū Dios māsu'yuni'lh, ixlacasqui'nca natacuclapa. Palh jā natacuclapa puscāt, tamāxani' ixlīmān ē chu chuntza' lacxtim hua'chi ta'a'ksitnī't. ⁶ Palh chā'tin

puscāt jā tacuctlapacu'tun, ca'a'ksitca; ē ixpālacata līmāxana' ta'a'ksita puscāt, catacuctlapalh. ⁷ Tū tlahua chi'xcu', ū'tza' tzē nalimāka'tlī'can Dios ē tū tlahua puscāt, ū'tza' nalīlakachi'xcuhuī'can ixkōlu'. ⁸ Dios jā tlahualh pūla puscāt. Pūla tlahualh chi'xcu' ē lītlahualh puscāt ixtāpālucut chi'xcu'. ⁹ Chuntza' Dios jā tlahualh chi'xcu' ixpālacata puscāt. Tlahualh puscāt ixpālacata chi'xcu'. ¹⁰ Ū'tza' ixlīlacasqui'nca puscāt natacuctlapa. Chuntza' lakachi'xcuhuī' ixkōlu' ē ángeles. ¹¹ Na ixlacatīn Dios, chi'xcu' ē puscāt chu lacxtim, ē talāmaclacasqui'n chā'tunu'. ¹² Xapūla puscāt Dios māxtulh na ixtāpālucut chi'xcu' ē chuhua'j puscāt mālacatuncuhuī' chā'tin ska'ta ka'hua'cha. Dios, xla' mālacatzuculh ixlīpō'ktu catūhuālh tū a'nan.

¹³ Hui'xina'n mina'cstuca'n calīhui'lī'tit. ¿Ē puhua'nā'tit minī'ni' palh puscāt na'orarlī ē jā tacuctlapanī't? ¹⁴ ¿Ē jā līmāxana' palh pūlh mā'n ixya'j chi'xcu'? ¹⁵ Puscāt ka'tla' nalīmakca'tzī ixya'j xapūlh mā'n. Ū'tza' lītacuctlapa. ¹⁶ Palh chā'tin līchihuīna'ncu'tun ixpālacata tacuctlapacan, nahuanīyā'tit: “Quina'n iclīismanīnī'ta'uj puscan natatacuctlapa a'cxni' ta'orarlīmā'nalh”, nahuanīyā'tit. Chuntza' līismanīcan calhāxcuhuālh jā makapāxuīcan Dios.

Tlahuaca tū jā minī'ni' a'cxni' hua'can Santa Cena

¹⁷ Chuhua'j iccālacaquilhnīyān ē ixpālacata huā'mā': A'cxni' takēstokā'tit, tlahua'yā'tit tū jā minī'ni' ē tū jā lālīmaktāya'yā'tit. ¹⁸ Xapūla iccāhuaniyān tū quihuanica. A'cxni' takēstokā'tit, hui'xina'n tapāpitziyā'tit na milacpu'na'i'tātca'n.

Macsti'na'j ica'ka'ī' tū tahuan. ¹⁹ Palhāsā' ixlacasqui'nca natapāpitziyā'tit ē chuntza' natasu'yu tīchu ixlīcāna' tamakapāxūi Dios. ²⁰ A'cxni' takēstokā'tit, tasu'yu palh jā hua'pā'na'ntit ixCena Māpa'ksīni'. ²¹ A'cxni' hui'xina'n hua'yā'tit, chā'tunu' palaj tayayā'tit milīhua'ca'n tū līta'nī'ta'ntit. Chuntza' chā'tin tī jā tū ka'lhī, xla' natzi'nca ē ā'chā'tin naka'sa ē hasta naka'chī. ²² ¿Ē jā ka'lhī'yā'tit minchicca'n jā tzē nahuā'ya'nā'tit ē nako'tnū'nā'tit? Jā tze chī tlhua'pā'na'ntit ixpālacata chuntza' cālakmaka'nā'tit ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī' ē tatakēstoknī't. Cāmāmāxanī'yā'tit tī jā taka'lhī ixlīhua'ca'n. ¿Chī na'iccāhuaniyān palh tze tū tlhua'yā'tit? Jā icticāhuanin, nūn maktin.

IxCena Māpa'ksīni'

Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20

²³ Quit iccāmāsu'yuni'n tū quimāasca'tīlh Māpa'ksīni' ē ū'tza' huā'mā'. Tzamā' tzi'sa a'cxni' ixmacamāstā'mā'ca namaknīcan, Māpa'ksīni' Jesús tayalh pāntzīn a'cxni' ixtahuā'yamā'nalh. ²⁴ Māstā'lh tapāxcatca'tzīn ixpālacata pāntzīn ē che'kelh ē māpitzīlh ē cāhuanilh ixapóstoles: “Cataya'tit ē cahua'tit. Huā'mā' quimacni' tū icmacamāstā' mimpālacataca'n. Nahua'yā'tit chuntza' chī hua'yāuj chuhua'j ixpālacata naquilālīlacapāstactēlhayāuj.” ²⁵ Chu chuntza' tlhuaupalh vaso a'cxni' tahuā'yankō'lh. Tayalh ē māstā'lh tapāxcatca'tzīn ē cāhuanilh: “Tū tojōmā'lh nac huā'mā' vaso ū'tza' xasāsti' ixtalacāxtlahuan Dios lītaxtu ē tū līlaccāxtlanī't quinka'lhni'. Napūhua'yā'tit chuntza' chī pūhua'yāuj chuhua'j naquilālīlacapāstactēlhayāuj.”

Chuntza' cāhuanilh. ²⁶ Makatunu' nahua'yā'tit chuntza' huā'mā' pāntzīn ē napūhua'yā'tit chuntza' huā'mā' vaso, namāsu'yuyā'tit chī nīlh Māpa'ksīni' quimpālacataca'n. Chuntza' catlahua'tit hasta a'cxni' nataspi'ta Māpa'ksīni'.

Chī nahua'can Santa Cena

²⁷ Catīxcuhuālh tī nahua' huā'mā' pāntzīn ē catīxcuhuālh tī napūhua' huā'mā' vaso, catlahualh chī ixlacasqui'nca. Ū'tza' huanicu'tun ixlacasqui'nca tzej nalatā'kchoko na ixlacatīn Dios. Palh jā chuntza' natlahuacan, nalakmaka'ncan ixmacni' ē ixka'lhni' Jesús. ²⁸ Ixlacasqui'nca chā'tunu' tī nahua' pāntzīn ē napūhua' vaso pūla nalacapāstaca palh tzej latlā'huan na ixlacatīn Dios. Palh jā tzej latlā'huan na ixlacatīn Dios, pūla casqui'nli namātzankenāni'can ē chuntza' tzē nahua' pāntzīn ē tzē napūhua' vaso. ²⁹ Chuntza' tī nahua' pāntzīn ē napūhua' vaso ē palh jā ca'tzī tū huanicu'tun tū tlahuamā'lh, xla' a'cstutlahuacan. Xla' jā ca'tzī huā'mā' līhuat hua'chi ixlakxoko ixmacni' ē ixka'lhni' Māpa'ksīni'. Hui'xina'n jā cuenta tlahua'yā'tit tū huanicu'tun ixCena Māpa'ksīni'. ³⁰ Ū'tza' lhūhua' na milacpu'na'i'tātca'n jā lactli'hui'quīn ē ū'tza' talīta'jatatla ē ā'makapitzīn tanīlh. ³¹ Palh quina'n ixpuhuanui: “¿Chā tzej o ja tzej iclatlā'huan na ixlacatīn Dios?”, palh chuntza' ixpuhuanui, jā ixquinticāstacyāhuan. ³² Dios cuenta quincātlahuayān ē quincāstacyāhuayān' ē chuntza' nalīscatāuj. Chuntza' jā cati'a'uj nac pūpātīn hua'chi xlaca'n tī jā ta'a'ka'tīni' ixtachihuīn Dios.

³³ Tā'timīn, a'cxni' natakēstokā'tit nahuā'ya'nā'tit, jā palaj titaya'yā'tit milihua'ca'n. Cacāka'lhī'tit ā'makapitzīn. ³⁴ Palh tzi'ncsa chā'tin, cahuā'yalh pūla na ixchic. Chuntza' jā natlahua'yā'tit tū mina'cstuca'n nalīlactlahua'yā'tit jā takēstokā'tit. Ā'makapitzīn catūhuālh na'iccālacāxtlahua a'cxni' na'ica'nācha'.

12

Tascujūt tū cāmaxquī' Espíritu Santo chā'tunu' chi'xcuui'n

¹ Chuhua'j iclacasqui'n naca'tzīyā'tit ixpālacata tū māstā' Espíritu Santo.

² Ca'tzīyā'tit a'cxni' jāna'j ixa'ka'ī'ni'yā'tit ixtachuui'n Dios, ixcāta'a'kskāhuī'yān ē chuntza' ixcātalīmāxtuyān na ixtej Dios nalaktatzokostayā'tit ídolos. Hua'chi sa'j ixpinī'ta'ntit cālakachi'xcuui'yā'tit ídolos tū jāla caticāmaktāyan. ³ Iccāmāsu'yunicu'tunān tī ka'lhī ixEspíritu Dios jāla catilakapalalh ixtachuui'ni' Jesús. Ē palh jā ixmāsu'yuni'lh Espíritu Santo, jā tī chā'tin tzē ixuanli Jesús xla' ū'tza' Māpa'ksīni'.

⁴ Masqui xtumnu' ixtascujūtca'n chā'tunu' chi'xcu'huīn, xmān chā'tin Espíritu Santo tī cāmaxquī'lh. ⁵ Xtumnu' ixtalacapāstacni'ca'n chā'tunu' ē xmān chā'tin quiMāpa'ksīni'ca'n tī scujni'mā'nauj. ⁶ Xtum chī chā'tunu' tatā'scuja Dios ē ixlīmān Dios tī māsuyū ixlītlī'hui'qui a'cxni' chī'xcuui'n tatā'scuja. ⁷ Tasu'yū Espíritu Santo cāmaxquī' ixlītlī'hui'qui chā'tunu' chī natalīmaktāya ā'makapitzīn. ⁸ Chā'tin tzej ca'tzī chī nalīmāsu'yū tū ixlīcāna' ixpālacata Dios ē chī Dios lacasqui'n

nalatā'kchokoyāuj chātunu' quina'n. Ā'chā'tin tzej ca'tzī chī namāsu'yu tū jicslīhua' likexmatni'can na ixtachihuīn Dios. Tī cāmāasca'tīlh chā'tunu', xmān chā'tin ē ū'tza' Espíritu Santo. ⁹ Espíritu Santo māsu'yu chā'tin chī lipāhuan Dios a'cxni' tlahua oración ē ca'tzī Dios namaxquī' tū nasqui'ni'. Ā'chā'tin tzē nacāmātzeyī ta'jatatlanī'n ixpālacata Espíritu Santo. ¹⁰ Chā'tin tzē natlahua tū natali'a'cnī chi'xcuḥuī'n ē ā'chā'tin tzē nahuan tū Dios māca'tzīnīlh. Ā'chā'tin huampala tzē naca'tzī tīchu cāmāchihuīnī ā'makapitzīn, palh Espíritu Santo o palh a'kskāhuī'ni'nī'n. Ā'chā'tin tzē nachihuīna'n xtum tachihuīn tū jā maktin chihuīna'nī't. Ā'chā'tin tzē nakexmata ē nahuan tū huanicu'tun xtum tachihuīn. ¹¹ Ixlīpō'ktu tzamā' catūhuālh ixtascujūt ixEspíritu Dios. Chu chuntza' chī lacasqui'n Espíritu Santo chu chuntza' cāmāsu'yuni' chā'tunu' tū natatlahua.

Quilīpō'ktuca'n tī a'ka'ī'yāuj hua'chi chu a'ktin macni'

¹² Chā'tunu' chi'xcuḥuī'n xmān a'ktin ixmacni'ca'n. Lhūhua' xalacpītzun ka'lhī quimacni'ca'n hua'chi quimacanca'n ē quilakastapunca'n ē quintujanca'n. Ixlīpō'ktu tzamā' chu a'ktin quimacni'ca'n. Nā chuntza' quina'n lanī'tauj hua'chi xalacpītzun ixmacni' Cristo. ¹³ Quilīpō'ktuca'n tī a'ka'ī'yāuj ixtachihuīn Dios, quina'n lanī'tauj hua'chi chu a'ktin macni' a'cxni' Dios quincāmaxquī'n Espíritu Santo. Quilīpō'ktuca'n masqui israelitas o griegos ē masqui xatastā'maka tasācua' o jā tasācua', quilīpō'ktuca'n tī a'ka'ī'yāuj chu a'ktin lanī'tauj a'cxni' maktīni'uj Espíritu Santo.

14 Kempāhūhua' xalacpītzun quimacni'ca'n. Jā xmān ka'lhīyāuj quimacanca'n. Nā ka'lhīyāuj quintujanca'n ē qui'a'ka'xko'lhca'n ē chuntza' natalilakō' chu a'ktin macni'. 15 Palh tujan ixuanli: “Quit jā ixmacan huā'mā' macni' ē chuntza' quit jā ixla' macni'”, chuntza' jā ixlicāna'. Masqui chuntza' ixuanli, chu ū'tza' macni'. 16 Palh a'ka'xko'lh ixuanli: “Quit jā ixlakastapun huā'mā' macni' ē chuntza' quit jā ixla' macni'”, chuntza' jā ixlicāna'. Masqui chuntza' ixuanli, chu ū'tza' macni'. 17 ¿Chī ixlikexmatui palh xmān ixka'lhūuj quilakastapunca'n? ¿Chī ixlikenkahuana'uj palh quimacni'ca'n pō'ktu a'ka'xko'lh ixuanli? 18 Chuntunca quimacni'ca'n chuntza' chī Dios cācāxtlahualh. Xla' cācāxtlahualh chuntza' chī xla' lacasqui'nli ē ka'lhī ixlīpō'ktu xalacpītzun. 19 Palh pō'ktu quimacni'ca'n ixlalh cahuālh xmān a'ktin xalacpītzun hua'chi a'ka'xko'lh, jā tzē ixtasu'yulh a'ktin macni'. 20 Chuntza' lhūhua' ixlacpītzun quimacni'ca'n ē xmān a'ktin macni' lanī't.

21 Chuntza' quilakastapunca'n jāla catihuanilh quimacanca'n: “Hui'x jā icmaclacasqui'nān.” Nūn quina'kxākca'n jāla catihuanilh quintujanca'n: “Hui'x jā icmaclacasqui'nān.” 22 Masqui jā lacxtim tasu'yu ixlītlī'hui'qui a'katunu' xalacpītzun quimacni'ca'n chu lacxtim talacasqui'n. 23 Huī'lh na quimacni'ca'n jā jā minī'ni' tasu'yu. Tzej mālhekē'yāuj pō'ktu quilhtamacuj. Chuntza' tzej maktaka'lhāuj ē lakachi'xcuui'yāuj jā līmāxana' tasu'yu. 24 Xalacpītzun tū jā līmāxana' tasu'yu, jā cuenta tlahuayāuj. Dios tzej cāxtlahualh ixlīpō'ktu quimacni'ca'n ē chuntza' nalakachi'xcuui'yāuj jā huancan jā ixlacasqui'nca. 25 Jāla cāmāxtumlican

xalacpītzun quimacni'ca'n ixpālacata xalacpītzun talāmaktāya. Chuntza' quintujanca'n ē quimacanca'n ē quilakastapunca'n talāmaktāya. ²⁶ A'cxni' tatakāhuī' quintujanca'n o quimacanca'n, ixlīpō'ktu quimacni'ca'n tatā'pātīni'n. Palh nalakachi'xcuui'can quintujanca'n o quimacanca'n, tatā'pāxuhua ixlīpō'ktu quimacni'ca'n.

²⁷ Chuhua'j hui'xina'n hua'chi xalacpītzun ixmacni' Cristo ē ixlacasqui'nca chā'tunu' nalāmaktāya'yā'tit. Chā'tunu' ka'lhī'yā'tit mintalacapāstacni'ca'n. ²⁸ Chā'tunu' tī a'ka'ī'ni' ixtachihuīn Dios, xla' cāmaxquī'lh ixtascujūtca'n. Xapūla Dios cāhui'līlh makapitzīn ixlī'apóstolca'n tī ā'chulā' ixlacasqui'nca ē ixlīkempātu' cāhui'līlh chī a'kchihuīna'nī'n ē ixlīkempātu'tun cāhui'līlh ixlīmākelhtahua'kē'ni'nī'nca'n. Nā Dios cāhui'līlh ā'makapitzīn tī tzē natatlahua tū lī'a'cnīn ē cāhui'līlh ā'makapitzīn tī tzē natamātzeyī ta'jatatlanī'n. Nā ā'makapitzīn cāhui'līlh natamaktāyana'n ē ā'makapitzīn cāhui'līlh natala xapuxcu' tī ta'a'ka'ī'. Cāhui'līlh huampala ā'makapitzīn tī tzē natachihuīna'n xtum tachichuīn. ²⁹ ¿Ē ixlīpō'ktuca'n apóstoles tahuanī't? ¿Ē ixlīpō'ktuca'n a'kchihuīna'nī'n tahuanī't? ¿Ē ixlīpō'ktuca'n mākelhtahua'kē'ni'nī'n tahuanī't? ¿Ē ixlīpō'ktuca'n natatlahua tū lī'a'cnīn? Jā maktin nala chuntza'. ³⁰ Ixlīpō'ktuca'n jāla natamātzeyīni'n. Ixlīpō'ktuca'n jāla natachihuīna'n xtum tachihuīn. Nūn ixlīpō'ktuca'n jāla catitahuanli tū huanicu'tun xtum tachihuīn. ³¹ Caputza'tit chī naka'lhī'yā'tit mintascujūtca'n tū ā'chulā' tze. Ē chuhua'j na'iccāmāsu'yuni'yān tū ā'chulā' līhua'ca' xatze.

13

Chī nacāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn

¹ Palh ixchihuīna'uj kempālhūhua' tachihuīn ē nā chī tachihuīna'n ángeles, jā tū līmacuan palh jā ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. Quintachihuīnca'n hua'chī līcā'n ixuanlī tū palha' macasā'nan ē pucsmakahuanini'n palh jā cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. ² Masqui tzej ixlīmāsu'yūj ixtachihuīn Dios ixlītlī'hui'qui Espíritu Santo, ē masqui ixca'tzīuj tū huanicu'tun talacapāstacni' tū tatzē'knī't, ē palh ixca'tzīkō'uj kempālhūhua' catūhuālh, ū'tza' jā tū ixquinticālimaktāyan palh jā ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. Huampala palh ixlīpāhuanuí Dios ē ixca'tzīuj tzē ī'squi'ni'uj camālacxijli a'ktin sipej ē ixtalacxijli, jā tū quintapalhca'n palh jā ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn. ³ Palh ixcāstā'kō'uj tū ka'lhīyāuj ē ixcāmāpitzini'uj tī cāspuṭni' ixlīhuatca'n ē palh ixmacamāstā'uj quimacni'ca'n naquincātalhcuyuyān, jā tū līmacuan ixtlahuáuj tzamā' palh jā ixcāpāxquī'uj ā'makapitzīn.

⁴ Tī cāpāxquī' ā'makapitzīn nalīpātīni'kō' ē jā nalīsītī'. Xla' nalakalhu'manīni'n ē jā tū catipuhuanli masqui ā'makapitzīn ā'chulā' taka'lhī. Nā xla' jā ka'tla' makca'tzī ē jā ixlīmān napuhuan xla' xatze. ⁵ Tī cāpāxquī' ā'makapitzīn jā natlahua tū jā minī'ni' nūn nalacpuhuan tū xmān ū'tza' minī'ni'. Xla' jā tū catilīsītī'lh ē jā namālakxokonī'cu'tun tū tlahuani'canī't tū jā tze. ⁶ Nā xla' jā nalīpāxuhua a'cxni' tlahuacan tū jā tze; nalīpāxuhua a'cxni' tlahuacan tū xatze. ⁷ Tī cāpāxquī' ā'makapitzīn, xla'

natāyani'kō' catūxcuhuālh tū nalani'. Napuhuan tze ā'makapitzīn ē jā palaj nacālīmālacsu'yucu'tun. Xla' napuhuan ā'listān natatlahua tū tze. Masqui napātīni'n, jā catimakxtekli nacāpāxquī' ā'makapitzīn.

⁸ Tapāxquī'n jā maktin catisputli. Nasputa ixtachihuīn tī māsu'yu ixtachihuīn Dios. Nā natasputa kempālhūhua' tachihuīn tū a'nan nac cā'quilhtamacuj. Nasputa ixlīpō'ktu tū chi'xcuhuī'n tzē nataca'tzī. ⁹ Jā ketzī chī ca'tzīyāuj chuhua'j ē jā ketzī chī māsu'yuyāuj chuhua'j ixtachihuīn Dios. ¹⁰ Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' naca'tzīkō'yāuj ixlīpō'ktu ē a'cxni' jātza' namaclacasqui'nāuj tū ca'tzīyāuj chuhua'j ē tū jā ketzī.

¹¹ A'cxni' ska'ta'cus xa'icuanī't, hua'chi chā'tin ska'ta' xa'icchihuīna'n. Hua'chī chā'tin ka'hua'cha xa'icpuhuan ē xa'iclacapāstacna'n. A'cxni' ictachi'xcuhuī'līlh, icmakxtekli chī xa'icuanī't quilīska'ta'. ¹² Chuhua'j jā tzej lakapasāuj Dios, xmān hua'chi ixlaktzī'uj ixtaxkaket nac xaslamama līcā'n. Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' nalaktzī'nāuj Dios cālacan. Chuhua'j macsti'na'j ca'tzīyāuj chī līhuī'lh Dios; a'cxni' namin tzamā' quilhtamacuj, nalakapasāuj Dios chuntza' chī xla' quincālakapaskō'yān. ¹³ Chuntza' kempātu'tun catūhuālh tū ixlacasqui'nca pō'ktu quilhtamacuj. Ixlacasqui'nca nalīpāhuanāuj ē na'a'ka'ī'ni'yāuj Dios; ixlacasqui'nca napuhuanāuj Dios namākentaxtū tū huanī't; ē ixlacasqui'nca nacāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. Tū ā'chulā' ixlacasqui'nca, ū'tza' cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn.

14

Chihuīna'ncan ā'xtum tachihuīn

¹ Caputzatit chī nacālīpāxquī'yā'tit ā'makapitzin ē calacasqui'ntit tū Espíritu Santo cāmaxquī'yan. A'ktin tascujūt tū mǎstā' Espíritu Santo, ū'tza' tzē mǎsu'yu ixtachihuīn Dios. Ā'chulā' calacasqui'ntit huā'mā' tascujūt ē jā ā'makapitzīn. ² A'cxni' chā'tin chihuīna'n xtum tachihuīn tū jā sca'tnī't, xla' xmān tā'chihuīna'mā'lh Dios ē jā cātā'chihuīna'mā'lh chī'xcuīn' xpālacata jā tī ca'tzī tū huanicu'tun. Espíritu Santo mǎchihuīnī. ³ Tī līmāsu'yu ixtachihuīn Dios ixlītlī'hui'qui Espíritu Santo, xla' cātā'chihuīna'n chī'xcuīn'. Chuntza' nacāmāsu'yuni' ē nacāmaktāya ē nacāmāhuixcānī. ⁴ Tī chihuīna'n xtum tachihuīn tū jā sca'tnī't, ū'tza' xmān tahuixcānī ixlīmān. Tī mǎsu'yu ixtachihuīn Dios, ū'tza' cāmāhuixcānī ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī'.

⁵ Iclacasqui'n milīpō'ktuca'n ixchihuīna'ntit xtumnu' tachihuīn tū jā ixca'tzīyā'tit. Ā'chulā' iclacasqui'n ixmāsu'yu'tit ixtachihuīn Dios. Ā'chulā' ixlacasqui'nca tī līmāsu'yu ixtachihuīn Dios ē jā tī xmān chihuīna'n xtumnu' tachihuīn ē jāla nahuan tū huanicu'tun tzamā' xtum tachihuīn. Xmān palh tzē nahuan tū huanicu'tun tzamā' tachihuīn ē chuntza' nacāmaktāya ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī', xmān chuntza' tze palh nachihuīna'n xtum tachihuīn tū jā ca'tzī'. ⁶ Palh na'ica'nācha' ē na'icchihuīna'n xtum tachihuīn, ¿chī na'iccālīmaktāyayān? Palh jā na'iccāhuaniyān tū Dios quimāsu'yuni'lh o tū icsca'tli tū ixla' Dios, ¿chī na'iccālīmaktāyayān? Palh jā na'iccāhuaniyān

ixtachihuīn Dios o palh jā iccāmāsu'yuni'yān, ¿chī na'iccālīmaktāyayān?

⁷ A'cxni' skoli'can ē a'cxni' sla'knancan, kexmatāuj chī sā'nan. Palh jā tzej skoli'can, jāla ca'tzīcan tū huanicu'tun. ⁸ Palh jā tzej līskoli'can trompeta, soldado jā catikexmatli ē jā catitā'kaquī'lh ē jā catitacāxli na'a'n nalāta'la. ⁹ Chuntza' hui'xina'n. Palh jāla kexmatcan mintachihuīnca'n, ¿chī nalīca'tzīcan tū huanicu'tun? Hua'chi xmān nachihuīna'nā'tit nac ū'nī'. ¹⁰ Kempālühua' tachihuīn chihuīna'ncan nac cā'quilhtamacuj ē chā'tunu' kexmata tū ixtachihuīn. ¹¹ Palh jāla ickexmata ixtachihuīn ā'chā'tin, quit iclanī't hua'chi xamini' expālacata xla' ē xla' xamini' lanī't quimpālacata. ¹² Hui'xina'n naputzayātit tzamā' talakalhu'mān tū māsā' Espīritu Santo. Chuntza' calacasqui'ntit nacāmaxquī'yān tzamā' talakalhu'mān tū ā'chulā' xatze. Ū'tza' tū cāmāhuixcānī tī ta'a'ka'ī'.

¹³ Chuntza' tī nachihuīna'n xtum tachihuīn tū jā sca'tnī't, casqui'ni'lh Dios namaktāya nacamāsu'yuni' ā'makapitzīn tū huanicu'tun. ¹⁴ Palh xtum quintachihuīn a'cxni' icorarlīmā'lh, xmān quilīstacna' ca'tzī tū huanicu'tun. Jā scujmā'lh quintalacapāstacni' ē jā tī chā'tin icmaktāyamā'lh. ¹⁵ ¿Chī na'iclītlahua? Na'iclī'orarlī quilīstacna' ē nā na'icmāscujū quintalacapāstacni' ē chuntza' na'iccāmaktāya tī takexmatmā'nalh. Na'iclipixtlī' quilīstacna' ē nā na'iclipixtlī' quintalacapāstacni' ē ānā chuntza' tī takexmatmā'nalh nataca'tzī tū huanicu'tun. ¹⁶ Palh chihuīna'na' xtum tachihuīn a'cxni' māsā'ya' tapāxcatca'tzīn, xmān

milīstacna' makapāxuīmā'lh Dios, ē ā'makapitzīn jāla takexmata. ¿Chī tzē nalīhuan catīhuālh: “Amén”, palh jāla ca'tzī tū huanicu'tun tū huanī'ta'? ¹⁷ Masqui hui'x tzej maxquī'pā't tapāxcatca'tzīn Dios, jā maktāya'ya' ā'chā'tin. ¹⁸ Quit tzē icchihuīna'n xtum tachihuīn tū jā icscā'tnī't. Icmāxquī' tapāxcatca'tzīn Dios quit ā'chulā' tzē icchihuīna'n xtum tachihuīn ē jā hui'xinan. ¹⁹ A'ntza' jā tatakēstoka tī ta'a'ka'ī', icchihuīna'ncu'tun macsti'na'j tachihuīn tū kexmatcan ē ū'tza' nacālīmāsu'yuni'. Jā icchihuīna'cu'tun lhūhua' xtum tachihuīn tū jā catilītamaktāyalh ā'chā'tin.

²⁰ Jā catipuhua'ntit hua'chi lacstīn tī jā takexmata; napuhua'nā'tit hua'chi lacstīn tī jāna'j taca'tzī tatlahua tū jā tze. A'cxni' lacapāstacpā'na'ntit, calacapāstacna'ntit hua'chi chī'xcuhuī'n. Xlaca'n taca'tzī tū ā'chulā' ixlacasqui'nca. ²¹ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ē Dios huanli chuntza':

Na'iccātā'chihuīna'n tzamā' israelitas.

Na'iccāmacamin tī xtum ixtachihuīnca'n ē tī makatiyātī'n.

Quit na'iccāmāchihuīnī.

Nūn chuntza' jā quintitakexmatni'cu'tunli tzamā' israelitas.

²² Chuntza' a'cxni' chihuīna'ncan xtum tachihuīn tū jā kexmatcan, ū'tza' nacālīmāsu'yuni' ixlītlī'hui'qui Dios xlaca'n tī jā ta'a'ka'ī' ē talaktzī'mā'nalh a'ktin lī'a'cnīn. A'cxni' līmāsu'yucan ixtachihuīn Dios ixlītlī'hui'qui Espīritu Santo, ū'tza' cālīmāsu'yuni'yān ixlītlī'hui'qui Dios hui'xina'n tī a'ka'ī'yā'tit. ²³ Palh milīpō'ktuca'n tī a'ka'ī'yā'tit ixtakēstoktit ē palh milīpō'ktuca'n ixchihuī'nā'tit xtum tachihuīn tū

jā ixca'tzīyā'tit, ē palh ixtanūlh catīhuālh chi'xcu' o tī jā a'ka'ī, ζē jā nahuan chuya'yā'tit? ²⁴ Palh milīpō'ktuca'n ixmāsu'yutit ixtachihuīn Dios ē a'cxni' natanū catīhuālh chi'xcu' o chā'tin tī jā a'ka'ī, xla' tzē nakexmata tū māsū'yupā'na'ntit. Chuntza' nalīca'tzī xla' jā tze na ixlacatīn Dios. ²⁵ Nā naca'tzī jā tū catimātzē'kli ixlacatīn Dios. Chuntza' nalīlaktatzokosta namakapāxūī Dios ē nahuan: “Ixlicāna' Dios huī'lh na milacpu'na'ī'tātca'n.”

Chī chā'tunu' natachihuīna'n a'cxni' takēstokcan

²⁶ Ū'tza' huā'mā' tū natlahua'yā'tit a'cxni' natakēstokā'tit: Chā'tunu' napuhua'nā'tit tū napixtlī'yā'tit o jā namāsū'yu'yā'tit na ixtachihuīn Dios. Chā'tin tzē namāsū'yu tū Dios māsū'yuni'lh. Ā'chā'tin tzē nachihuīna'n xtum tachihuīn tū jā sca'tnī't o tzē namāsū'yu tū huanicu'tun xtum tachihuīn. Catūxcuhuālh tū tlahuacan, calalh ū'tza' tū nacālīmaktāya tī tatakēstoka. ²⁷ Palh tahuī'lanalh tī natachihuīna'n xtum tachihuīn, catachihuīna'nli lichā'tunu' ē xmān chā'tu' o chā'tu'tun ē catalālīlakpalītēlhalh. Nā ca'a'nalh chā'tin tī namāsū'yu tū huanicu'tun. ²⁸ Palh jā tī a'nan tī tzē namāsū'yu tū huanicu'tun xtum tachihuīn, caca'csla cahuanli tī tzē chihuīna'n xtum tachihuīn. Ixa'cstu catā'chihuīna'nli Dios ē jā a'ntza' jā takēstokcan. ²⁹ Chā'tu' o chā'tu'tun tzē natamāsū'yu ixtachihuīn Dios. Ā'makapitzīn tzej catakexmatli nataca'tzī palh Dios ixlicāna' cāmāsū'yuni'lh tī tachihuīna'n. ³⁰ Palh huī'lh ā'chā'tin ē nā Dios māca'tzīnī xla' tū namāsū'yu, tī chihuīna'mā'lhcus jātza' catichihuīna'nli. Palaj nachihuīna'nkō' a'cxni' tasū'yu chihuīna'ncu'tun

ā'chā'tin. ³¹ Līchā'tunu' namāsu'yuyā'tit ixtachihuīn Dios. Chuntza' nacāmāscā'tīcan ixlīpō'ktuca'n ē nacāmāhuixcānīcan. ³² Tī līmāsu'yumā'lh ixtachihuīn Dios ixlītlī'hui'qui Espīritu Santo, xla'tzē naquilhca'csla a'cxni' ca'tzī Dios namāchihuīnī ā'chā'tin. ³³ Dios lacasqui'n lacatejtin natlahuacan ē jā lacasqui'n xamaktin natachihuīna'n.

Calhāxcuhuālh tatakēstoka tī ta'a'ka'ī' ixtachihuīn Dios, chuntza' tlahuacan. ³⁴ Ca'cs natatahui'la puscan. Jā cacāmakxtekca natachihuīna'n xluca'n. Puscan catakexmatli chī tatzō'kni' na ixlīmāpa'ksīnca'n israelitas jā huan puscan jā catitamāpa'ksīlh chī'xcuhuī'n. ³⁵ Palh chā'tin puscāt sca'tcu'tun catūhuālh, cakelhasqui'nīlh ixkōlu' a'cxni' tahui'lāna'lh na ixchicca'n. Līmāxana' palh puscan natachihuīna'n jā takēstokcanī't namakapāxuīcan Dios.

³⁶ Calacapāstactit huā'mā'. Na mincā'lacchicni'ca'n jā a'ntza' pūla māsuyuca ixtachihuīn Dios. Jā xmān hui'xina'n kexpatnī'ta'ntit. ¿Tū ixpālacata puhua'nā'tit ca'tzīyā'tit chī ixlacasqui'nca talatā'kchoko tī ta'a'ka'ī'? ³⁷ Makapitzīn puhua'nā'tit tzē māsuyuyā'tit ixtachihuīn Dios o puhua'nā'tit Espīritu Santo cāmaxquī'nī'ta'n a'ktin talakalhu'mān. Caca'tzītit hui'xina'n tū iccātzo'knuni'yān, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn quiMāpa'ksīni'ca'n. ³⁸ Palh catihuālh jā kexmatcu'tun ixtachihuīn Dios, calatachokolh chī ixtapāxuān.

³⁹ Tā'timin, caputza'tit chī nalīmāsu'yuyā'tit ixtachihuīn Dios ē jā timāmakchuyīyā'tit tī tzē chihuīna'n xtum tachihuīn. ⁴⁰ Ixlīpō'ktu

tū natlahua'yā'tit, catlahua'tit chuntza' chī
ixlacasqui'nca ē chuntza' chī minī'ni'.

15

Chī līlacastālanacuana'lh Cristo

¹ Chuhua'j iccāmālacapāstaquīyān xatze
tachihuīn tū iccāmāsu'yuni'nī'ta'n. Hui'xina'n
maktīni'nī'ta'ntit ē a'ka'ī'nī'ta'ntit. ² Ū'tza' tū
iccāmāsu'yuni'nī'ta'n lī'a'kapūtaxtutit palh jā chu
tlakaj a'ka'ī'nī'ta'ntit.

³ Iccāmāsu'yuni'nī'ta'n tū ixlacasqui'nca ē tū
quimāscatīcanī't. Ū'tza' huā'mā'; Cristo nīlh
ixpālacata quincuentaca'n chuntza' chī tzo'kcanī't
makāstza' na ixtachihuīn Dios. ⁴ Mācnūcanī't Cristo
ē ixlī'a'ktu'tun quilhtamacuj mālacastālanacuana'ca.
Chuntza' tatzo'knī't na ixtachihuīn Dios. ⁵ A'cxni'
lacistālanacuana'n lītza', apóstol tī pūla laktzī'lh
Cristo, ū'tza' Pedro. Ā'līstān ixlīpō'ktuca'n apóstoles
talaktzī'lh. ⁶ Ā'līstān huampala hua'chi lakaquitzīs
ciento ā'makapitzīn ixtachi'xcuhuī't xamaktin
talaktzī'lh. Lhūhua' xlaca'n tahuī'lāna'lhcus ē
ā'makapitzīn taspūtlītza'. ⁷ Ā'līstān huampala
Jacobo nā laktzī'lh ē huampala ixlīpō'ktuca'n
apóstoles talaktzī'lh.

⁸ Ā'xmān quit iclaktzī'lh Cristo. Quit hua'chi
chā'tin ska'ta' tī xatamāyujūn ē jā a'cchā'lh
ixmālhcuuyu'. ⁹ Quit hua'chi apóstol tī ā'chula'
xastancu. Ā'makapitzīn apóstoles ā'chulā'
laka'tla' ē jā quit. A'cxni' jāna'j xa'ica'ka'ī'
xa'iccāmākapātīnīn tī ixta'a'ka'ī'. Ū'tza' jā
quiliminī'ni'n palh apóstol quihuanica. ¹⁰ Dios
quilakalhu'manli ē ū'tza' apóstol iclīhuanli.
Jātza' xmān quilakalhu'manli ixpālacata quit

ā'chulā' i'cscujli ē jā ā'makapitzīn apóstoles. Jā quilīmān icscujli. Dios quilakalhu'manli ē ū'tza' quimaktāyah chī icscujli. ¹¹ Masqui ā'makapitzīn apóstoles o masqui quit, quilipō'ktuca'n icmāsu'yuyāuj xatze tachihuīn ixla' Jesucristo ē hui'xina'n a'ka'ī'nī'ta'ntit.

Natalacastāncuana'n nīnī'n

¹² Palh icmāsu'yuyāuj chī Cristo lacastāncuana'nli, ¿chī tzē nalīhua'nā'tit makapitzīn hui'xina'n jā tī chā'tin nalacastāncuana'n? ¹³ Palh jā tī chā'tin cahuālh ixlacastāncuana'nli, chuntza' jā ixtilacastāncuana'nli Cristo. ¹⁴ Ē palh Cristo jā ixtilacastāncuana'nli, jā ixlīcāna' tū icmāsu'yumā'nauj ē jā tū līmacuan ixa'ka'ī'tit. ¹⁵ Nā chuntza' quina'n xa'icuanui tū jā ixlīcāna' ixpālacata Dios chī icmāsu'yuyāuj Dios mālacastāncuanīlh Cristo. Chuntza' xa'icmāsu'yūj tū jā ixlīcāna' palh jā tī chā'tin cahuālh ixlacastāncuana'nli. ¹⁶ Palh jā tī chā'tin cahuālh nalacastāncuana'n, nūn Cristo jā ixlacastāncuana'nli. ¹⁷ Palh Cristo jā cahuālh lacastāncuana'nli, jā tū līmacuan ixa'ka'ī'tit. Jāna'j ixticātamātza'nkēna'nīn mincuentaca'n. ¹⁸ Palh jā cahuālh lacastāncuana'ncan, chuntza' tī tanīlhtza' masqui ixtatā'tapa'ksīlh Cristo, ixta'a'lh nac pūpātīn. ¹⁹ Palh jā ixka'lhūj quilatamatca'n tū jā catilakspuṭli ixpālacata līpāhuanāuj Cristo, ā'chulā' koxa tūlayāuj quina'n ē jā ixlīpō'ktuca'n ā'makapitzīn tachi'xcuḥuī't.

²⁰ Ixlīcāna' chī mālacastāncuanīca Cristo ē laktaxtulh nac cā'līnīn. Chuntza' cāpūlani'lh tī ta'a'ka'ī'lh ē tanīlhtza' ē natalacastāncuana'mpala.

²¹ Adán tlhualh tū jā tze ē ū'tza' talītzuculh

tanī tachi'xcuhuī't. Cristo nīlh nac cruz ē chuntza' natalīlacastālancuana'n tachi'xcuhuī't ē nataka'lhī ixlatamatca'n tū jā catilakspu'tli. ²² Adán quixu'napapca'n ixuanī't, ē chuntza' quilīpō'ktuca'n nanīyāuj. Ixlīpō'ktuca'n tī tatā'tapa'ksī Cristo, xlaca'n natalacastālancuana'n. ²³ Chā'tunu' ka'lhī ixquilhtamacuj a'cxni' napūlacastālancuana'n. Tī xapūla lacastālancuana'nli, ū'tza' Cristo. A'cxni' namimpala Cristo, natalacastālancuana'n xlaca'n tī tatā'tapa'ksī Cristo. ²⁴ Cristo nacāmālakspu'tukō' ixlītlī'hui'quica'n ixlīpō'ktuca'n ā'makapitzīn ē a'cxni' nacāskāhuī'kō'tza' ixlīpō'ktuca'n tī quiclh talaktzi'n xla', palaj tunca xla' namacamaxquī'kō' Dios ixlītlī'hui'qui. A'cxni' nala huā'mā', a'cxni' ixlīspu'tni' cāquilhtamacuj. ²⁵ Ixlacasqui'nca Cristo namāpa'ksīni'n hasta nacāskāhuī'kō' ixlīpō'ktu ti quiclh talaktzi'n xla'. ²⁶ Tī ā'xmān naskāhuī'can, ū'tza' līnīn. ²⁷ Ixlīpō'ktu catūhuālh tū a'nan Dios cāmaxquī'lh Cristo nacāmāpa'ksīkō'. A'ntza' jā huan ixtachihuīn Dios nacāmāpa'ksīkō', ū'tza' jā huanicu'tun Cristo namāpa'ksī Dios. Dios ū'tza' tī māstā'lh lītlī'hui'qui. ²⁸ Pūla nacāskāhuī'kō' ixlīpō'ktuca'n ti quiclh talaktzi'n Cristo. A'cxni' xla' nacāmāpa'ksīkō', a'cxni' Cristo tī ī'Ska'ta' Dios ixa'cstu natamacamāstā'ni' Dios. Chuntza' namākentaxtukō' chī ixtalacasqui'nīn Dios. Chuntza' tī ixlīmān namāpa'ksīni'nkō' calhāxcuhuālh, ū'tza' Dios.

²⁹ Palh jā cahuālh lacastālancuana'ncan, ¿tū tapuhuamā'nalx xlaca'n tī ta'a'kpaxa natamaktāya tī tanīlh? ¿Chī talī'a'kpaxa ixpālacata tī tanīlh palh jā tapuhuan natalacastālancuana'n?

30 Lakaliyān lijicua' icuī'lh. Palh jā lacastālancuana'n can, ¿tū ixpālacata chuntza' icuī'lh? 31 Lakaliyān quintamaknīcu'tun. Huā'mā' ixlicāna' ē nā ixlicāna' chī ka'tla' iclīmakca'tzī mimpālacataca'n. Ka'tla' iclīmakcatzī ixpālacata tā'tapa'ksī'yā'tit Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. 32 Līlhūhua' huā'tzā' nac cā'lacchicni' Efeso hua'chi hua'na'nī'n chī ixquintamaknīcu'tun. Palh jā cahuālh lacastālancuana'n can ¿tū ixpālacata na'iclitāyani' chuntza' chī iclīpātīni'mā'lh huā'tza' nac cā'quilhtamacuj? Xatze na'ictlahua chī huancan: “Nahuā'yanāuj ē nakō'tnu'nāuj. Lakali nanīyāuj.”

33 Jā catā'kskahuī'tit. Chuntza' chī huancan: “Tī līlacatejtin latlā'huan ē nacātā'talacxtuca xlaca'n tī jā tze, xla' nala ixtā'chuntza'ca'n xlaca'n tī jā tze.”

34 Tzej calacapāstactit ē cuenta catlahua'tit ē jātza' catlahua'tit tū jā tze. Huī'lh ā'makapitzīn na milacpu'na'i'tātca'n tī jāna'j ta'a'ka'ī' ixtachihuīn Dios ē jā taca'tzī chī līhuī'lh Dios. Ū'tza' iccāhuaniyān na'iccālīmāmāxanī'yān.

Chī natalīlacastālancuana'n nīnī'n

35 Ā'makapitzīn natakelhasqui'nīnī'n: “¿Chī tzē natalīlacastālancuana'n tī tanīlh? ¿Chī natala ixmacni'ca'n a'cxni' natalacastālancuana'n?”

36 Calacapāstacna'ntit. A'cxni' nacha'nā'tit līcha'nat, namā'cnūyā'tit nac ti'ya't ē namasa xako'xka' ē chuntza' napu'n. 37 Tū cha'nā'tit jā tasu'yu hua'chi tū nataxtu. Nacha'nā'tit xalīcha'nat cuxi' o stapun o catūxcuhuālh tū māscāquīcanī't. Tū napu'n, xla' sca'yā'hua' ē tzēhuanī't. 38 Dios cāmaxquī' chī nalīstaca ē chī ixtalacasqui'nīn. Xtum tasu'yu xāhuat ē xtum

tasu'yu xapa'lhma' stapun. Kempālhūhua' līcha'nat ē xtum tatasu'yu pūlacatunu' chī tastaca. ³⁹ Nā a'nan kempālhūhua' macni'. A'nan ixmacni'ca'n tachi'xcuhī't ē a'nan ixmacni'ca'n animalh ē a'nan ixmacni'ca'n squi'ti' ē ixmacni'ca'n spūnī'n. Chā'tunu' xtum ixmacni'ca'n. ⁴⁰ A'nan ixmacni' tī huī'lh nac a'kapūn ē ixmacni' tī huī'lh nac ti'ya't. Xtum chī ixlītzēhuanī't macni' xala' nac a'kapūn ē xtum chī ixlītzēhuanī't macni' xala' nac ti'ya't. ⁴¹ Xtum chī ixlītzēhuanī't chi'chini' ē xtum chī ixlītzēhuanī't mālhcuyu' ē sta'cu. Nā xtum chī ixlītzēhuanī't a'katunu' sta'cu. A'katunu' macni' xtum ixlītzēhuanī't. ⁴² Chuntza' a'kspula a'cxni' lacastālancuana'ncan. Nacāmā'cnūcan quimacni'ca'n ē natamasa. A'cxni' nalacastālancuana'nāuj, xtum natala quimacni'ca'n ē jātza' catitamasli. ⁴³ Quimacni'ca'n tū nacāmā'cnūcan jā tze; xasāsti' quimacni'ca'n tzēhuanī't natala ē nataxkaka. Xaxlajuani' quimacni'ca'n tū nacāmā'cnūcan; a'cxni' natalacastālancuana'n lactli'huī'quīn natahuan. ⁴⁴ Quimacni'ca'n tū ka'lhīyāuj huā'tza' nac cā'quiltamacuj xmān macni' ē nacāmā'cnūcan a'cxni' nanīyāuj. A'cxni' nalacastālancuana'nāuj, Dios naquincāmaxquī'yān xasāsti' quimacni'ca'n tū espiritual. Ka'lhīyāuj quimacni'ca'n xala' huātza' nac cā'quiltamacuj; nā naka'lhīyāuj quimacni'ca'n xala' nac a'kapūn.

⁴⁵ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Pūla tlahuaca chā'tin chi'xcu'.

Nā maxquī'ca ixlatamat.

Hui'līni'ca ixtacuhuīni' Adán.

Dios su'nulh na ixquini' ē chuntza' lakahuanli ē tahuī'lh. Ā'līstān lacatuncuhuī'lh Jesucristo tī quincāmaxquī'n xasāsti' quilatamatca'n. ⁴⁶ Pūla ka'lhīyāuj quimacni'ca'n tū xala' huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj ē tū natanī. Ā'līstān naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n xala' nac a'kapūn. ⁴⁷ Xapūla chi'xcu' ū'tza' Adán ē Dios lītlahualh xapokxni' ti'ya't. Ā'chā'tin chi'xcu' ū'tza' Jesucristo ē xla' mincha' nac a'kapūn. ⁴⁸ Chuntza' chī ixuanī't ixmacni' Adán chu lacxtim chī quimacni'ca'n quina'n tī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Nā chuntza' ixlīpō'ktuca'n tī tatā'tapa'ksī Cristo nataka'lhī xasāsti' ixmacni'ca'n hua'chi ixmacni' Cristo. ⁴⁹ Chuntza' chī nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lītasu'yuyāuj Adán, nā chuntza' nac a'kapūn nalītasu'yuyāuj Cristo tī mincha' nac a'kapūn.

⁵⁰ Chuhua'j iccāhuaniyān quimacni'ca'n tū ka'lhī ka'lhni' ē quinī't jāla catitanūlh jā Dios māpa'ksīni'nkō'. Quimacni'ca'n tū natamasa jāla catitatanūlh jā tahuī'lana'lh tī taka'lhī ixlātamataca'n tū jā catilakspūti. ⁵¹ Cakexpa'ttit. Na'iccāhuaniyān tū ixtatzē'knī't. Quilīpō'ktuca'n jā catinīuj. Quilīpō'ktuca'n nalakpalīcan quimacni'ca'n. ⁵² A'cxni' ixlīspūtni' cā'quilhtamacuj ē nasā'nan trompeta, xamaktin naquincā'a'kspulayān hua'chi a'cxni' natalakatzī'yāuj ē nalacahuāna'mpalayāuj. Nasā'nan trompeta ē tī tanīnī'ttza' natalacastālancuana'n ē nataka'lhī ixmacni'ca'n xasāsti' tū jā maktin catitamasli. Quilīpō'ktuca'n naquincātalakpalīni'yān quimacni'ca'n. ⁵³ Quimacni'ca'n tū tzē natamasa ka'lhī natalakpalī ē xasāsti' natahuan ē

jā maktin catitamasli. Quimacni'ca'n tū natanī ixlacasqui'nca xasāsti' natahuan ē jā catitalakspuṭli. ⁵⁴ A'cxni' quimacni'ca'n tū natamasa natalakpalī ē xasāsti' natahuan ē jā catitamasli ē a'cxni' quimacni'ca'n tū natanī natalakpalī ē jā catitanīlh, a'cxni' namākentaxtūcan tū tatzo'knī't chuntza':

Taskāhuī'nī't līnīn.

Ē chuntza' quincātalīmālahuanīyān.

⁵⁵ ¿Jā huī'lh ixlītlī'hui'qui līnīn? Šputlitza'. ¿Tīchu naca'tzani' ixpālacata līnīn? Jā tī chā'tin. ⁵⁶ Tzamā' tū jā tze ū'tza' nalinīyāuj. Tachi'xcuḥuī't jā takexmatni' ixlīmāpa'ksīn Dios. Chuntza' lītasu'yu hua'chi tū jā tze cāmāpa'ksīmā'lh. Lītasu'yu ixpālacata tachi'xcuḥuī't jā takexmatni'lh ixlīmāpa'ksīn Dios. ⁵⁷ Icmāxquī' tapāxcatca'tzīn Dios chī līskahuī'yāuj līnīn ixpālacata ixlītlī'hui'qui quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

⁵⁸ Tā'timīn, iccāpāxquī'yān. Ū'tza' iccālīhuanīyān jā catamakxtektit tū nacāmāmakchuyīyān ē nacālīmāpānūni'yān tū a'ka'ī'nī'ta'ntit. Pō'ktu quīlhtamacuj tzej nascu'jā'tit ixpālacata Māpa'ksīni'. Ca'tzīyā'tit tū natlahua'yā'tit ixpālacata Māpa'ksīni' jā catilakspuṭli.

16

Tumīn tū namākēstokcan

¹ Chuhua'j iccāhuanīyān ixpālacata tumīn tū namākēstokā'tit ē tū nacālīmaktāyayā'tit tī ta'a'ka'ī' xalanī'n nac Judea. Chuntza' chī iccāhuani tī tatakēstoka jā huanican Galacia, nā chuntza' natlahua'yā'tit. ² Cā'domingo namāquī'tēlha'yā'tit macsti'na'j mintumīnca'n tū tlajanī'ta'ntit tzamā'

semana. Chuntza' a'cxni' na'ica'nācha', xmān namākēstokā'tit tū māquī'nī'ta'ntittza'. ³ Hui'xina'n cacālacsā'ctit chī'xcuui'n tī lactze ē xlaca'n natalē'n minofrendaca'n. Quit na'iccāmaxquī' a'ktin ca'psnap ē na'iccāmacā'ni' nac Jerusalén. ⁴ Palh minī'ni' na'ica'n, naquintatā'a'n xlaca'n.

Pablo a'ncu'tun ā'lacatin

⁵ Na'ictētaxtutēlha nac cā'lacchicni' jā huanican Macedonia ē ā'līstān na'iccālaka'nāchān. ⁶ Palhāsā' lakmaj na'ictachokoyācha' na mincā'lacchicni'ca'n o palhāsā' a'ntza' icuī'lācha' nahuan a'cxni' nalonknun. Chuntza' hui'xina'n tzē naquilāmaktāyayāuj a'cxni' na'ictaxtupala calhāxcuahuālh na'ica'ncu'tun. ⁷ Jā iclacasqui'n xmān na'ictētaxtu a'cxni' na'iccālaka'nāchān. Iccātā'tachokocu'tunāchān lakmaj palh Dios lacasqui'n. ⁸ Na'ictachoko huā'tzā' nac Efeso hasta cā'tani' tū māpācuhičan Pentecostés. ⁹ Calhāxcuahuālh nac huā'mā' cā'lacchicni' tzē na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios masqui lhūhua' tahui'lāna'lh tī quintaquiclhaktzi'n.

¹⁰ A'cxni' nachā'nācha' Timoteo, calakachi'xcuui'tit ē tzej camaktīni'ntit ixpālacata jā namāxana'n. Tzej camakamaktīni'nchipitit ixpālacata xla' tā'scujmā'lh Māpa'ksīni' chuntza' chī quit. ¹¹ Jā tī chā'tin calakmaka'lh. Tzej namaktāya'yā'tit naquilakmin. Quit icka'lhīmā'lh ē nā iccātā'ka'lhīmā'lh ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī'.

¹² Ē quintā'tinca'n Apolos, icsqui'nli cacātā'a'lh ā'makapitzīn tī nacālaka'nāchān. Jā ixtalacasqui'nīn ixuanī't na'a'nācha' chuhua'j. Na'a'n a'cxni' naka'lhī quilhtamacuj.

Ā'xmān saludos

13 Catamaktaka'lhtit. Jā tilakpalī'yā'tit tū a'ka'ī'nī'ta'ntit. Calatā'kchokotit chuntza' chī cāminī'ni' chī'xcuui'n ē catahui'xcā'nī'tit. 14 Catūxcuuih tū natlahua'yā'tit, catlahua'tit ixpālacata cāpāxqui'yā'tit ā'makapitzīn.

15 Ca'tzīyā'tit Estéfnas ē ixlīpō'ktu ixfamilia xlaca'n xapūla tī ta'a'ka'ī'lh a'cxni' icmāsu'yulh ixtachihuīn Dios jā huanican Acaya. Xlaca'n talīhui'līlh nacāmaktāya ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī'lh. 16 Iccāsqi'ni'yān cacākexpatni'tit xlaca'n ē cacākexpatni'tit chā'tunu' tī tzej tatā'scuja ē tamaktāya ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī'.

17 Iclīpāxuhua ixpālacata tachilh huā'tzā' Estéfnas ē Fortunato ē Acaico. Xlaca'n milakxokoca'n ixpālacata quintalakmilh ē hua'chi chuntza' iccālaktzī'kō'n. 18 Xlaca'n quintamakapāxuih ē nā nacātamakapāxuiyān hui'xina'n. Nacālakachi'xcuui'yā'tit chī'xcuui'n tī chuntza' chī xlaca'n.

19 Tī ta'a'ka'ī' ē xalanī'n calhāxcuuih jā huanican Asia, xlaca'n cātamacā'ni'yāchān saludos. Aquila ē Priscila tī ixpuscāt nā cātamacā'ni'yāchān saludos ixpālacata Māpa'ksīni'. Nā chu lacxtim ixlīpō'ktuca'n tī tatakēstoka na ixchicca'n.

20 Ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī' cātamacā'ni'yāchān saludos. Nā hui'xina'n nalāsaludarlī'yā'tit.

21 Chuhua'j quit na'ictzo'ka huā'mā'. Quit, Pablo, iccāmacā'ni'yāchān saludos.

22 Palh chā'tin jā pāxqui' Māpa'ksīni' Jesucristo, camakapātīnīnca nac pūpātīn. Camilh quiMāpa'ksīni'ca'n.

23 Cacāsicua'lanātlahuan Māpa'ksīni' Jesucristo.

24 Iccāpāxqui'kō'yān ixpālacata Jesucristo. Amén.

**Xasāsti' testamento (Xatze tachihiuīn
ixpālacata Jesucristo)
New Testament in Totonac, Upper Necaxa
(MX:tku:Totonac, Upper Necaxa)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Upper Necaxa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Patla y Chicontla [tku], Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Upper Necaxa

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b40e03ec-1023-5d81-b8c2-7e6838bd9354